MÂNTUIREA noastră

PUBLICAȚIA TINEREI GENERAȚII SIONISTE

ANUL IV SERIA II — INREG. LA TRIB. ILFOV SUB No. 569-939 — BUCUREȘTI

3-4

CUPRINS

Ziua Tel-Hai	A. C.
In fața restricțiilor	M. OREN
Mimaamakim	M.
Noua lege agrară	D. GUBERMAN
Răspunsul nostru: Kfar Masaryk	H. H.
Haschomer Hatzair în zile de război	A. LIPSKER
Astronomia și tehnica	H. MINEUR
Ha'kibutz-Haartzi-Haschomer Hatzair	A. COHEN
Cum trebue să fie educatorul	I. GOTLIEB
Excursie în Babylon	I. REMEZ
In țările arabe	I. ASSAF
Muncitorimea evreească din Palestina în epoca turburărilor	I. B.
Acțiunea Hagalila	H.
Heren Hayessod în reconstrucția Palestinei	K. H.
De strajă	I. A.
Momente din Hachșara	C. LEHRMAN
Unui prieten din afară	DAN
Știri din Kibutz Artzi	R.

ACȚIUNEA HAGALILA

Intre manifestările ce se succed ca reacțiuni față de regulamentul transferurilor de pământ, cea mai importantă este continuarea acțiunei pro Galil.

Chiar sub regimul actual de aproape completă îngrădire, există posibilitatea comasărilor și a complectărilor proprietăților existente.

In zilele pline de griji ce au urmat promulgării regulamentului, noui progrese au loc în Eretz Israel. In mod tacit și fără prea multă publicitate un grup de lucrători au ocupat o suprafață de pământ recent dobândită de Keren Kayemeth în partea vestică a Galilului de Sus.

După cum se știe așezările evreești masive din Galil nu datează de cât de câțiva ani de când s'a inițiat Hagalil. Hanita așezată în munții dela granița Libanului a fost dobândită în Februarie 1938. Dela această așezare, întâia în această parte a Eretz-ului s'a recunoscut necesitatea înmulțirii coloniilor noastre. Un an după ocuparea Hanitei, Kibutzul Eilon, s'a colonizat lângă Hirbat-Zemach. In anul 1939 Fondul Național Evreesc a dobândit 5.200 de dunami în ținutul lângă Hirbet Masub, întregind astfel suprafața Hanitei. Totalul proprietății K. K. L. în apusul Galiului de sus este acum de 13.000 de dunami. Ținutul numit acum de către arabi Hirbet Masub a fost o parte a anticului oraș evreesc Pi Metzova sau Metzova, care este menționat în literatura Talmudică, ca graniță între Hanita de sus și de jos (Shetzed și Vetzet) astăzi cunoscut de arabi sub numele de satul Basa.

Recenta așezare care are o întindere de 3.000 dunami din Hirbet Masub, țintu care se întinde în sudul drumului dela frontieră opus porții de intrare din zidul Tegart, care duce la Hanita, va căpăta numele vechi de Metzova.

Kvuta Kinaroth care a colonizat această nouă așezare este afiliată așezării Macabi. Dânsa este compusă din 75 de membrii din care 67 au venit în Palestina în 1934—35 cu Aliath Hanoar din Germania. Acest tineret și-a făcut pregătirea (Hachsara) în Dagania A., Dagania B., Ginegar, Geva și Ramat David. După perioada de pregătire el se colonizează. O parte din grupul tineretului german s'a unit cu un grup din tinerii născuți în Palestina pentru a coloniza Alonim lângă Sheik Abrek.

Grupul care colonizează acum Kinaroth este al doilea grup din tineretul evreu din Germania care își întemeiază o așezare proprie, după ce a făcut Hachșara.

Acest grup a lucrat un an și jumătate în Hedera și în Iunie 1939 a ocupat bărăcile din Hanita de jos care erau numai temporar ocupate de grupuri ce lucrau la Hanita de sus. Dela sosire grupul a început prepararea cultivării pământului. El n'a primit nici un fel de sprijin financiar dela instituțiile de colonizare, dat fiind că a primit dela Fondul Național Evreesc pentru munca lui prin contract pe o perioadă de patru ani, rate de câte 1.500 de lire anual. Aceasta este urmarea politicii fondului național în ultimii ani pentru asigurarea colonizării imediate a terenurilor noui dobândite și pentru a le putea păstra.

Opera ce trebuie să îndeplinească acest grup este: curățirea solului de stâncile numeroase, nivelarea și construcție de drumuri, etc. Kvutza Kinaroth va întreprinde cultivarea întregei suprafețe de pământ și în special cu cereale. Un drum de 1300 metri lungime ducând dela drumul la granița de nord, la așezarea izolată Kinaroth, este acum în construcție. Patru construcții conținând 21 de încăperi au fost ridicate și cealaltă parte a coloniștilor trăiesc în corturi.

In acest îndepărtat și izolat teritoriu, relațiile cu satele vecine sunt de cea mai mare importanță. Coloniștii din Kinoroth cu ajutorul prietenilor din Hanita au stabilit cele mai prietenești relațiuni cu vecinii lor. Un profesor vine în fiecare zi din Hanita spre a le da acestora lecții de limbă arabă.

MĂNTUIREA noastră

ZIUA TEL-HAI

De atunci au trecut 20 de ani.

Multe şi însemnate evenimente au trecut supră-ne. În aceşti douăzeci de ani, am rezistat multor încercări hotărâtoare şi nu puţine pagini de glorie am înscris în cartea zilelor operei noastre prin Eretz.

Totuşi — strălucirea faptei dela Tel-Hai nu a pălit şi tot ce a venit după ea nu a putut să micşoreze simbolica ei însemnătate istorică. Căci, de fapt, n'a fost acolo numai o rezistenţă eroică, ci — o piatră de hotar politică şi morală — în drumul de rădăcinare în ţară şi în întreaga mentalitate a celei mai bune părţi a tineretului şi a poporului.

Dela începutul nouii noastre înrădăcinări în Eretz era nevoie să se adaoge eforturilor creatoare şi eforturi de apărare contra atacurilor izolate de pradă şi omor iar Ischuvul în formare a învăţat această dublă muncă în care a fost încercat în decursul a zeci de ani. Dar ceeace s'a întâmplat la Tel-Hai acum douăzeci de ani — nu a fost un atac întâmplător, pentru pradă; a fost un atac cu scop politic: să şteargă de pe faţa pământului aşezări evreeşti, ca reacţiunea la proclamarea drepturilor politice ale poporului evreu în ţara sa, care se pregătea atunci în cercurile politice cari au stabilit soarta popoarelor şi statelor odată cu sfârşitul războiului mondial din 1914—18. A fost un examen al pregătirii pionierilor lui Israel de a apăra cu forţe proprii drepturile lor recunoscute de către toate popoarele lumii civilizate. Nu era vorba acolo numai de apărarea unei aşezări mici şi neînsemnate din fundul Galileii de Nord; o problemă mult mai serioasă şi fundamentală se ridica şi cerea rezolvare: dacă după tot ce s'a petrecut în Europa, după pogromurile din Ucraina, după epopeea chinurilor şi suferinţei refugiaţilor evrei cari rătăceau fără odihnă printre ruinile războiului, dacă în lumina socotelii tragice pe care au încheiat-o tinerii evrei pe toate fronturile războiului şi a schimbărilor sociale şi politice cari au venit pe urma lui — dacă după toate acestea vom mai avea puterea de a ne înrădăcina în pământul vechii şi nouei patrii sau vom trăi şi aci din voia altora şi după voinţa acelora se va ridica sau nu viaţa noastră? Vom şti oare să transformăm posibilităţile politice, ce ni s'au asigurat de către dreptul internaţional în fapte politice concrete şi precumpănitoare?

In colţul cel mai nordic al Galileii s'a pus problema: oare procesul renaşterii şi înoirii neamului evreesc, cuprinde în sine forţe dinamice cari nu pot fi oprite, sau opera aceasta poate fi zădărnicită prin piedici puse în drumul său?

Iosef Trumpeldor şi tovarăşii lui au dat răspunsul la aceste întrebări în numele tuturor muncitorilor evrei din Eretz Israel. O mână de apărători cu suflete neînfricate s'a apărat cu un eroism fără margini contra sutelor de atacanţi, fii ai pustiului, înarmaţi şi dispunând de cantităţi mari de muniţiuni, demonstrând în mod neîndoelnic — că pentru dreptul nostru la viaţă liberă ca oameni şi ca evrei suntem gata să plătim cel mai mare preţ pe care un om îl poate oferi: însăşi viaţa noastră.

Fii ai vechiului popor, care a ştiut în răstimp de sute de ani să se sacrifice pe altarul credinţei şi tradiţiei sale, ei au dovedit că ştiu, atunci când e nevoe, să-şi dea viaţa şi pentru sfinţirea pământului patriei în care au început să prindă din nou rădăcini.

Au fost, bineînţeles, şi atunci „deştepţi", şi „oameni cu socoteală" cari s'au străduit să dovedească că Tel-Hai „nu merită" şi „nu poate fi" apărat, şi chiar Ducele revizionist de astăzi — a cărui oaste a furat simbolul Tel-Haiului şi numele lui Trumpeldor şi le-au transformat în stindard de luptă contra acelei tabere din sânul căreia s'au ridicat straja apărătorilor din Tel-Hai — se afla şi dânsul în fruntea susţinătorilor părăsirii.

Dar socoteala apărătorilor Tel-Hai-ului depăşea cu mult marginile strâmte ale socotelilor „realiste' dacă „merită", sau „e posibil". Căci ei nu erau cavalerii unui cult militarist, ei nu veneau dela parade militare, ci dela coarnele plugului la poziţiile de apărare. Trumpeldor e acela care a ridicat stindardul „Hechalutzului în Galuth şi a fost printre primii cari au croit calea către ţărmurile patriei. El a fost printre fondatorii „Confederaţiei Generale a muncitorilor evrei din Palestina". Trumpeldor şi tovarăşii săi, apărătorii Tel-Hai-ului au fost membrii unui kibutz halutzian şi progresist. Ei au ştiut că faptul existenţei sau inexistenţei lui Tel-Hai va hotărî soarta Galileei de Nord, el va stabili linia frontierei nordice a ţării destinate renaşterii noastre naţionale şi sociale. Şi că nu au greşit în această credinţă a lor—lucrul acesta a fost dovedit mai târziu. Mulţumită numărului aşezărilor pentru cari s'au jertfit Iosef Trumpeldor şi tovarăii lui, Galileea Nordică a fost cuprinsă în graniţele Eretz-ului. Comisiunea care a stabilit frontiera a fost silită să rotunjească linia sa şi s'o îndoaie până dincolo de fortăreaţa bravurii halutziene din Nordul ţării.

In 11 Adar 5680 au căzut în apărarea Tel-Hai-ului Iosef Trumpeldor şi prietenii săi: Aharon Scher, Sara Cizik, Sneiur Şapoşnik, Dvora Drachler, Scherf, Tokar şi Beniamin Munter. Dar Tel-Hai trăeşte. El s'a transformat în simbol. Massele tineretului evreu poartă în suflet acest scump simbol şi continuă prin muncă şi apărare calea vieţii lui Trumpeldor şi a tovarăşilor săi.

Zecile şi sutele de aşezări haluziene şi kibutziene cari s'au ridicat de atunci de către tineretul evreu în toate colţurile ţării — sunt monumente veşnice, ridicate apărătorilor eroici ai Galileii

A. C

IN FAȚA RESTRICȚIILOR

La sfârșitul lunii Februarie, Ministrul britanic al Coloniilor a declarat depe tribuna parlamentului că Inaltul Comisar al Palestinei a primit îndrumarea și împuternicirea de a pune în aplicare politica cărții albe cu privire la cumpărările de terenuri. După această politică, evreii n'au dreptul, cu începere din 17 Mai 1939, ziua publicării cărții albe, să cumpere terenuri de la arabi în partea cea mai mare a Palestinei. Cumpărarea de terenuri de către evrei nu va fi permisă decât în orașe, în zona industrială din Haifa și în zona îngustă a litoralului. In celelalte zone ale țării cumpărarea de pământuri va fi cu desavârșire interzisă, sau limitată cu strictețe. Această politică e făcută pentru a condamna Ischuvul evreesc la o viață de minoritate permanentă în limitele înguste ale unui ghetto. Aceasta este intenția politicei funciare noui a guvernului mandatar.

LUPTA ISCHUVULUI CONTRA RESTRICȚIILOR

Poporul evreu nu se poate împăca cu această politică, după cum nicicând nu s'a împăcat cu politica de imigrare a cărții albe. Impotriva restricțiilor privitoare la imigrare și închiderea porților Palestinei de către guvernul mandatar, n'a încetat nici pentru o lună, în timp de pace ca și în timp de război, imigrarea evreească în Eretz Israel. Evreii imigrează, legal și ca maapilim în Eretz Israel, fără întrerupere, înfruntând paza care supraveghează intrările Palestinei. Unitară este politica oficială a imigrării și cea funciară: Transformarea Ischuvului evreesc din Palestina într'o minoritate permanentă dn punct de vedere cantitativ și funciar-colonizatoric, minoritate care să depindă de alianța puterii brtance cu reacțiunea arabă.

Unitară va fi și politica evreească, chiar dacă aspectele sale vor fi diferite: Politica de nesupunere față de cele ce ni se pregătesc.

Evenimentele primelor 2 săptămâni, după proclamarea restricțiilor funciare în Eretz Israel, dovedesc cât de puternică e hotărârea poporului evreu și a halutzimilor săi din Eretz Israel, de a nu se supune restricțiilor. Incetarea muncii, manifestațiile zecilor de mii de oameni din orașe și din colonii, ciocnirile cu autoritățile, sutele de răniți și numărul celor uciși, arestările în massă, starea de asediu proclamată în orașele Palestinei, — toate acestea dovedesc că Ischuvul nu se va liniști până ce nu va fi zădărnicit restricțiile.

Ischuvul evreesc și muncitorimea care e în fruntea acestui Ischuv nu se vor afla singuri pe front. In spatele lor stau massele poporului din toate colțurile Galutului.

DISCUȚIA IN CAMERA COMUNELOR

In 6 Martie a avut loc în Camera Comunelor după cererea opoziției (partidul laburist), o desbatere asupra restricțiilor funciare. Cuvintele Ministrului Coloniilor au fost pline de îngrijorare prefăcută cu privire la soarta bietului felah arab. El a reînviat legenda desmoștenirii, deși aceasta a fost de mult respinsă de specialiștii oficiali. El a descris Keren Kayemeth Leisrael într'un asemenea mod, încât reeșea ca și cum principiile de care se folosește acest fond ar fi servit ca bază restricțiilor. Pacea între evreii și arabii din Eretz Israel, care există de o jumătate de an a fost realizată după părerea ministrului coloniilor, mulțumită... cărții albe. Și pentru ca pacea aceasta să fie statornică, trebue să se interzică evreilor cumpărarea de pământ în Palestina. Insă discursul ministrului n'a reușit să ascundă că, cu totul alți factori au cauzat restricțiile funciare: Dorința de a câștiga conducerea mișcării arabe din Palestina și statele arabe vecine și de a cuceri simpatia lor în ce privește războiul și pregătirile militare ale aliaților în Orientul Apropiat.

Noi cunoaștem bine această grijă a guvernului mandatar pentru soarta felahului arab și dorința sa îndoelnică de relațiuni de pace și conlucrare între evrei și arabi în Palestina. Restricțiile nu isvorăsc de-aici. Dincontră, ele sapă sub interesele vitale ale felahilor arabi nu mai puțin decât sub interesele operei sioniste. Restricțiile sunt un dar oferit bandelor arabe, mufti-ului și aliaților săi din țările arabe. Opera evreească trebuie să fie jertfa. Discursul ministrului a fost definit foarte exact în timpul desbaterilor de către deputatul Mc. Gowern, reprezentantul laburiștilor independenți: „Guvernul n'a convins Camera Comunelor că prin interdicția de a salva Evrei din regimul terorii și de a le asigura viața în Palestina, el aduce vreun folos masselor arabe. Ceeace guvernul a dovedit cu mult succes e că, în efortul nostru general pentru a obține victoria în războiu, noi trebuie să-i câștigăm pe arabi prin jertfirea evreilor".

Discursul Ministrului a provocat un nou val de manifestații de masse evreești în Eretz Israel. Votul de blam al opoziției a fost respins după cum se știe cu o majoritate de 292:129. Invocarea interesului războinic al imperiului britanic a adus guvernului o majoritate mai mare decât în desbaterea asupra cărții albe (Mai 1939). Totuși, cifrele dovedesc că mulți s'au abținut dela vot din disciplină de partid.

E clar însă. Oricare ar fi rezultatele votului din Camera Comunelor, Ischuvul evreesc și massele poporului evreu din Galut își vor continua lupta lor împotriva politicii destructive a guvernului mandatar. Poporul evreu nici nu poate și nici n'are dreptul de a întrerupe lupta împotriva restricțiilor, chiar după ce parlamentul mandatar a aprobat restricțiile funciare.

CE CONCLUZII TREBUE SA TRAGA POLITICA SIONISTA

Hotărârea guvernului mandatar de a trece la punerea în aplicare a cărții albe pe tărâmul politicii funciare (eforturile de a o realiza pe tărâmul alia-lei, au fost se știe, zadarnice) e o nouă dovadă a dreptății criticii noastre asupra politicii sioniste oficiale din ultima jumătate de an.

Puțin înainte de izbucnirea războiului, teroarea arabă s'a oprit cu desăvârșire. Nu datorită publicării cărții albe cum susține declarația d-lui Macdonald, ci datorită extenuării interne și rezistenței hotărâte a evreilor. Lacunele relațiunilor evreo-arabe au putut fi reparate mai curând decât au prezis ideologii dezbinării celor două popoare. Au căzut barierele dintre orașul evreesc și cel arab și dintre cartierele evreești și arabe ale populației mixte. Greutățile economice și comerciale comune ale evreilor și arabilor au dus la apariții importante de conlucrare pe aceste tărâmuri și în reprezentarea lor față de guvern (plantatorii, birourile comerciale). Insă cu toate acestea conducerea sionistă n'a luat in seamă marile posibilități ale unei politici active evreo-arabe și a rămas de fapt credincioasă tendinței de izolare națională a planului de împărțire. La ședința micului comitet de acțiune sionist, din Ianuarie 1940 care a avut loc la Ierusalim, eforturile depuse de cercurile sioniste răspunzătoare au servit drept țintă săgeților criticei aspre a conducerii.

Această politică a conducerii sioniste posibilitează guvernului mandatar să apară în fața opiniei publice mondiale ca apărătoarea intereselor arabe și ca interesată în progresul păcii între cele două popoare dn Eretz Israel. In afară de asta: înainte de congresul sionist și chiar în timpul congresului s'a hotărât o politică de luptă împotriva cărții albe, politică bazată pe neîncrederea profundă în intențiile guvernului mandatar în Palestina. La izbucnirea războiului ne-am grăbit să proclamăm, pe urma dominioanelor britanice și a principilor indieni, că suntem gata să stăm alături de „cei ce luptă pentru democrație și pentru libertatea popoarelor mici" și asta fără nici un fel de condițiuni și de rezerve. Executiva sionistă a acceptat fără vreo reacțiune politică serioasă, declarația primului ministru (în scrisoarea de răspuns adresată d-rului Weizmann) care spune că rămâne în vigoare cartea albă. Și mai mult, a fost

MIMAAMAKIM

A apărut în Lituania, cu participarea oamenilor din conducerea centrală din Polonia, ce se găsesc la Wilno, o revistă în limba ebraică „Mimaamakim" — revista tineretului schomrian. (Kovno-Wilno, Ianuarie 1940. Dăm mai jos câteva fragmente interesante din această revistă:

...Iar noi, de va ajunge cuvântul nostru în lume, trebue să strigăm: Învăţaţi din nenorocirea noastră. Nu întârziaţi — activaţi! Faceţi tot ce vă stă în putinţă şi chiar peste puterile voastre pentru a vă grăbi salvarea.

...Atâta timp cât mai suntem în viaţă, chiar trăind milioane de evrei din Polonia numai fiziceşte, ca indivizi şi nu ca o colectivitate, — noi nu am capitulat, nu am renunţat la ideal şi la lupta pentru realizarea lui.

Vom rămâne ultimii pe baricadă.

Şi acum, după marele dezastru, sionismul trebue să organizeze o acţiune de salvare de proporţii cât mai largi. Mişcarea halutziană trebue să găsească căi spre Eretz Israel. Acesta este imperativul momentului. In pofida greutăţilor şi a piedicilor, trebue să organizăm o alia halutziană.

Dar organizarea unei acţiuni de salvare şi alia, nu constitue singura misiune halutziană care stă azi în faţa noastră. Aceste zile de grea cumpănă, au arătat cât de trainică este legătura între massele poporului şi visul renaşterii sale. Zvonuri mesianice, ce au străbătut în toată Polonia, au fost expresia dorinţelor ascunse din inima masselor. A fost dat să ne convingem de forţa nucleelor credincioase de halutzim, chiar în aceste vremuri de grea încercare. Chiar în ceasul zdruncinării temeliilor lumii, au păstrat credinţa idealului sionist. Au rămas singurii pe front. Intr'adevăr, mişcarea a fost distrusă dar spiritul ei a rămas. Aceste nuclee apără ultima scânteie sionistă.

...Şi de aceea nu trebue să ne mulţumim numai cu opera de salvare. Trebue să continuăm activitatea mişcării în toate condiţiunile şi peste tot. Numai continuarea activităţii ne va asigura în viitor alia-ua, alia nu de zeci şi de sute, ci de mii şi zeci de mii. Aceasta este misiunea halutziană din ceasul de faţă.

..Când am plecat din Varşovia în noaptea aceea, făr' de nimic, am luat cu noi steagul nostru, steagul mişcării mondiale. El a peregrinat cu noi, oriunde ne îndreptam ochii. Nu am pierdut steagul în vâltoarea războiului. Nu am pierdut speranţa că ceasul nostru va suna şi el cândva.

Intr'o notă separată ni se descriu ultimele zile din Varşovia, înainte ca oraşul să fi căzut în mâinile germaniior:

..Şi a sosit ziua fatală a lui 6 Septembrie. De cu dimineaţă s'au adunat la sediul conducerii centrale, bogrimii (maturii) din Ken. Veştile erau îngrozitoare. Ieri a căzut o bombă în curtea secţiunii din Praga (cartier din Varşovia). Poliţia părăseşte oraşul. Germanii se găsesc la 30 de kilometri. A început şedinţa conducerii locale. A fost clar că am greşit în socotelile noastre. Intocmisem un plan de lucru analog cu cel din 1914, fără a lua în consideraţie războiul modern cu rapiditatea şi cruzimea sa. A fost periculoasă întrunirea a câtorva sute de oameni într'un singur loc. Conducerea centrală a hotărât să se mute în regiunea de Răsărit. Schilihimii se întorc în Palestina.

Cu sufletul îndurerat am hotărât să adunăm la ora 4 întregul Ken şi să întrerupem deocamdată activitatea. Intrunirea Kenului a început cu întârziere de o oră.

Numărul oamenilor era mic din cauza bombardamentului ce se produsese înainte cu câteva ore în tot oraşul. Am înştiinţat hotărîrea conducerii şi într'o tăcere mormântală am coborât de pe stâlp steagul Kenului — steagul mişcării mondiale.

Seara s'au întrunit iar bogrimii. La sediu nu se găsea niciun om. Intr'o odaie ardea o lampă mică. Oamenii discutau: să părăsească oraşul, să rătăcească, sau să rămână până la sfârşit la Varşovia. Intr'o noapte a venit înştiinţarea ca bărbaţii să părăsească oraşul. Disdedimineaţă, grupuri, grupuri, au apucat şi bogrimii noştri pe calea cea lungă, îngrozitoare...

Am luat cu noi steagul mişcării, l-am purtat în peregrinările noastre, sub ploaie de gloanţe şi bombe. Cu el am plecat şi cu el ne vom întoarce. Căci ne vom mai întoarce!..

---

mobilizat tot Ischuvul şi s'a declarat în numele său că el e gata să-şi verse sângele pentru democraţie pe toate fronturile lumii şi executiva a rămas dezolată când dorinţa sa de a trimite mii de locuitori palestineni spre linia Marginot n'a fost luată în seamă de cercurile guvernului. Ni s'a insuflat credinţa că atâta timp cât continuă războiul nu se va face vreo încercare reală de a se pune în aplicare cartea albă. Ultimele restricţii au fost hotărâte nu puţin datorită credinţei, că loialitatea evreilor este nelimitată şi forţa ei de susţinere este nemărginită. Restricţiunile sunt o lovitură nu numai pentru opera sionistă ci şi pentru directivele politicei sioniste din ultima vreme.

La izbucnirea războiului, o personalitate sionistă a exprimat astfel atitudinea sionismului: „Noi trebuie să ajutăm Anglia ca şi cum n'ar exista o carte albă, însă noi trebue să continuăm lupta noastră împotriva cărţii albe ca şi cum n'ar fi războiu". Politica sionistă oficială a timpului din urmă n'a convins guvernul britanic că mişcarea sionistă „va lupta împotriva cărţii albe ca şi cum n'ar fi războiu".

Mişcarea sionistă, Ischuvul, şi massele evreeşti din Galuth vor dovedi că această declaraţie este adevărată. Fără îndoială, insuşi războiul a redus formele de luptă împotriva politicii mandatare. Au rămas însă forme de luptă multe şi cu enorme posibilităţi de influenţă.

Mişcarea sionistă şi conducerea sa au obligaţia de a învăţa din greşelile trecutului apropiat. Să nu fim trecuţi în rând cu forţele cari intenţionează să distrugă speranţele noastre de eliberare. Să păstrăm independenţa mişcării naţionale a poporului evreu. Să apucăm pe drumul unei politici active evreo-arabe îndreptate spre conlucrare şi înţelegere reciprocă. Să nu se liniştească Ischuvul şi să nu se liniştească massele poporului din Galuth până când guvernul mandatar nu va renunţa la politica de înfiinţare a unui Ghetto evreesc în Eretz Israel.

M. O.

Steagul mişcării mondiale salvat din Varşovia

NOUA LEGE AGRARĂ

Din nou suntem puşi în faţa unui atentat crud la dreptul nostru de a ne reclădi căminul pe temelii sănătoase şi solide.

Poporul nostru este acuzat de parazitism, de faptul că se îndeletniceşte cu meserii uşoare şi neproductive. Nu ascundem această anomalie, însă cunoaştem bine pe vinovaţii principali.

Această anomalie este fructul realităţii galutiene, care nu ne dă posibilitatea în nici un colţ din lume să ne înrădăcinăm în munca pământului. Cu toate acestea a avut poporul nostru destule energii să desăvârşească această revoluţie în viaţa sa şi să se înrădăcineze în pământul patriei, să transforme pustiurile în teren roditor pentru el şi pentru vecinii cari au lăsat pământul în părăsire.

Iată însă că din nou apar intenţii de a limita desvoltarea noastră într'un cadru strâmt şi mărginit, în oraşe şi în regiuni cu o populaţie deasă. Iar un ghetto — dar de astă dată în Eretz Israel.

Această lege ne este adusă tocmai de puterea civilizată care duce acum războiu pentru dreptate şi libertatea micilor popoare asuprite şi poate e răsplata pentru hotărîrea majorităţii Ischuvului, nu numai de a se apăra, ci şi de a da ajutor imperiului în această luptă.

Ştiam că mai continuă să ne ameninţe coşmarul Cărţii Albe şi că nu s'a renunţat încă la îngrădirea operei noastre din Palestina şi totuşi speram că — în urma îmbănătăţirii relaţiunilor evreo-arabe — se va lăsa ca această problemă să fie rezolvată cu timpul de către cele două popoare. Se vede însă că puterea mandatară are cu totul alte intenţii. Ea are interesul ca toţi locuitorii să-i fie credincioşi în momentul critic, dar pe de altă parte nu-i convine ca factorul desbinării între popoare să dispară cu totul. De aceea continuă cu sistemul menţinerii „echilibrului".

Cu toate asigurările date populaţiei engleze şi instituţiilor evreeşti de a nu publica acum această lege, n'au respectat această promisiune şi au publicat-o.

Să examinăm acum fondul legii care vrea să „aranjeze" problema pământului în Palestina şi ce va aduce — în măsura în care se va realiza — evreilor, arabilor şi ţării.

Ţara a fost din nou împărţită (de această dată într'un mod mai sufocant ca înainte) în trei zone:

Zona „alef", formată din regiuni muntoase, care cuprinde 11.786.000 dunami, adică 80% din întreaga suprafaţă a ţării, fără Neghev (partea de Sud a ţării). Afară de aceasta şi jumătatea nordică a Neghev-ului, vreo 6.000.000 dunami intră în zona interzisă pentru evrei. După părerea legiuitorilor, aceste terenuri nu mai pot absorbi alţi oameni decât există astăzi. Oare s'a făcut până acum ceva în acele regiuni pentru a uşura existenţa locuitorilor? Oare din cauză că evreii au achiziţionat pământ în aceste regiuni, arabii sunt în pericol de a fi isgoniţi? Adevărul e tocmai contrariu. In întreaga această zonă evreii au numai 326.000 dunami, adică aproape 2% din aceste regiuni şi chiar de aceea, această parte nu a progresat decât într'o mică măsură. Factorul care ajută progresului şi intensificării agriculturii în Palestina este în primul rând colonizarea evreească pentru care acestea prezintă un interes vital. Aproape niciodată guvernul n'a fost un factor care să dea impuls progresului.

Intr'adevăr, colonizarea este grea în aceste regiuni şi e nevoe de mult spirit halutzian de sacrificiu şi investire de capitaluri pentru a le transforma în regiuni capabile să întreţină pe locuitorii actuali şi să mai ofere posibilităţi de existenţă altor mii şi zeci de mii.

Cine va realiza oare toate acestea de nu colonizarea evreească care a dovedit în nenumărate rânduri posibilităţile sale?

Zona „Bet", în care se pot achiziţiona terenuri numai cu autorizaţia guvernului, cuprinde regiunile din Emek Izrael, Emek Hayarden, Hule, până la graniţa nordică a ţării şi o mică parte din sud care formează împreună 1.570.000 dunami. In această regiune, partea achiziţionată de evrei până acum este de 539.000 dunami, o treime din zonă. (In afară de aceasta, mai intră în această zonă 6.800.000 dunami în sudul Neghevului, dar între colonizarea evreească existentă şi între sudul Neghevului, se găsesc milioane de dunami din zona „Alef", interzise evreilor). Chiar regiunile din zona „Bet" de Nord erau în mare parte pustii şi socotite ca ne-arabile, până ce colonizarea evreească a dovedit în ce măsură poate forţa halutziană să transforme mlaştinile cu malarie în regiuni de locuit şi în câmpii roditoare.

In aceste două zone se dă — sub diferite forme juridice — dreptul de hotărîre cu privire la transferări de pământuri, funcţionarilor coloniali, cari numai ei, rămâni singuri competinţi de a stabili ce e spre binele felahului.

Această lege ne aminteşte sclavia din epocile trecute ale omenirii, când ţăranul era legat de pământ şi nu avea voe să se elibereze chiar de putea să-şi aranjeze mai bine viaţa altfel. Nu binele populaţiei arabe urmăreşte această lege, ci să dea puterii coloniale dreptul asupra celei mai mari bogăţii a naturii — pământul şi tot ce se găseşte în el.

Numai zona a treia a rămas liberă pentru tranzacţii de pământuri. Această zonă are 1.343.000 dunami, numai vreo 5% din întreaga suprafaţă a Palestinei, în partea de vest a Iordanului. In această zonă, evreii au 688.000 dunami, ceva mai puţin de jumătate din întreaga suprafaţă. Aceasta este partea cu populaţia cea mai deasă, dar şi aci au fost transformate terenuri nisipoase, de o valoare infimă chiar pentru păşune, în colonii înfloritoare. Aici se găseşte întreaga regiune de orangerii şi parte din gospodăriile mixte ce îndestulează Ischuvul cu lapte, legume şi ouă. Chiar satele arabe din această regiune au progresat mult datorită mijloacelor căpătate depe urma vânzării unei părţi din pământul lor şi datorită faptului că şi-au însuşit experienţa evreilor. Judecând în mod logic lucrurile, s'ar fi putut poate

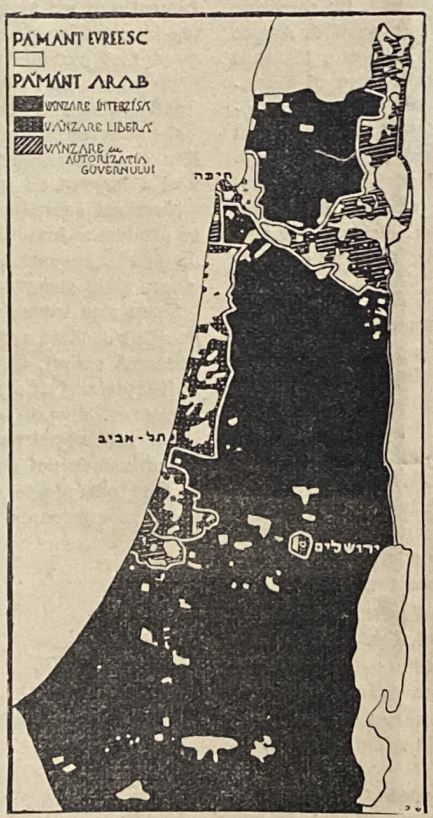

PROPRIETATEA PAMANTURILOR IN PALESTINA

Suprafaţa	In dunami	In posesiune evreească			In posesiune arabă, în dunami
		In dumani	Din intreaga zonă	Din intreg pământul evreesc	
Vânzare liberă	1.384.000	688.000	49%	45%	696.000
Vânzare cu autorizaţie	8.370.000	529.000	6%	34%	7.841.000
Vânzare interzisă	17.156.000	326.000	2%	21%	16.830.000
Intreaga ţară	26.910.000	1.543.000	6%	100%	25.367.000

spune: interzicerea achiziționării de pământuri pentru a nu deposeda pe arabi, ar trebui să privească poate tocmai această regiune unde populația este densă. Probabil că aici avem de-face cu o logică inversă; și poate nu e deloc inversă ci consecventă cu politica pe care Secretarul de Stat al Coloniilor crede să o reînoiască. Acesta este cunoscutul plan de împărțire, cu „statul iudeu" dela Atlit la Ghedera. Intregul plan are în ultimă instanță scopul de a ne sufoca într'un ghetto strâmt și de a lăsa restul țării și împrejurimile în părăsire pentru a fi constrânși de a apela mereu la protecția unei puteri străine.

In fața acestei legi „orânduitoare" care are numai intenția de a lăsa pe felahi în stare de ignoranță și de a înăbuși opera de eliberare a poporului evreu, nu trebue să ne mulțumim numai cu protestări, ci trebue să propunem un plan de reformă agrară pentru întreaga țară; această reformă să fie bazată pe desvoltarea maximală a economiei agricole, pe colaborarea celor două popoare, pe o ofensivă halutziană și investire de capital evreesc — care altfel e sortit pieirii — și pe punerea științei în slujba acestui scop, care e în același timp un scop măreț, național și uman.

Odată cu examinarea factorilor externi cari ne-au stat în cale, trebue să vedem dacă poporul nostru și-a îndeplinit datoria sa față de răscumpărarea pământului. In aceste vremuri în cari ne pândesc mari pericole din afară iese și mai mult la lumină păcatul pe care l-a comis poporul nostru față de el însuși și față de viitorul său, prin faptul că numai o părticică din posibilitățile sale le-a consacrat reclădirii nouei sale patrii. Multe energii au fost risipite pentru felurite planuri de „salvare" cari n'au mai dat niciun semn de viață. Până azi continuă încă unii să mai fie amăgiți de asemenea planuri ce se nasc peste noapte. Mare parte a pământurilor achiziționate au fost cumpărate cu ajutorul banilor pe care Fondul Național Evreesc i-a strâns din păturile sărace ale poporului care au înțeles importanța de seamă a pământului pentru soarta și viitorul fiilor săi. Printre cei cu posibilități mari, numai puțini s'au alăturat eforturilor poporului în procesul de refacere națională. (Nu de mult am auzit că un evreu bogat din Canada ar fi donat un milion de lire pentru sinistrații din Turcia, în timp ce cei loviți din sânul poporului nostru de sbuciumări sociale, nu mai puțin înspăimântătoare, întrec cu mult ca număr pe primii)

Totalul achizițiilor noastre de terenuri din Palestina se ridică la 1.543.000 dunami, mai puțin de 6% din partea apuseană a Iordanului. Nici aceste terenuri nu sunt încă în întregime exploatate și prelucrate cum ar fi posibil. Parte din aceste regiuni nu sunt patrimoniu național, cum sunt spre exemplu pământurile de sub Pika, cari nu toate au fost puse la dispoziția colonizării evreești intensive și unde domnește interesul birocratic și nu interesul public și național.

Fondul Național Evreesc are în posesiunea sa vreo 500.000 dunami, adică mai puțin de 2% din suprafața totală a țării. Multe ocazii de achiziționare de terenuri au fost pierdute din lipsă de mijloace, în timp ce multe capitaluri evreești sunt sortite pieirii pentrucă nu sunt salvate la timp.

Toate aceste fapte se răzbună crunt asupra poporului nostru care n'a știut să investească toate energiile sale în singura sa șansă salvatoare. Există o singură consolare și anume aceea că în regiunile răscumpărate până acum s'a desfășurat o operă colonizatorică dintre cele mai reușite în epoca actuală; operă care a întrecut cu mult alte acțiuni similare de s'au bucurat de sprijinul unor mari puteri și nu de piedici politice pe cari le-am avut noi de suferit. Din această reușită rezultă sursa pricipală a forței noastre, fapt care ne dă curajul necesar în lupta împotriva obstacolelor ce ni se pun, în rezistența opusă unor puteri cu mult mai mari decât noi, cu speranța că vom învinge toate.

Dar nu ajunge numai credința, fie ea cât se poate de înflăcărată. Trebue să trasăm într'un mod clar căile noastre de luptă. In primul rând trebue evreii din Galut să-și ridice protestul lor și să pornească o luptă împotriva nouei legi. Trebue să fie clar tuturor că toate proclamațiile de luptă pentru libertatea popoarelor mici și asuprite vor rămâne numai fraze goale dacă această luptă va fi legată de sacrificarea celui mai asuprit și prigonit popor. Odată cu lupta politică trebue să dublăm și să triplăm eforturile noastre în acțiunea de răscumpărare a Palestinei și prin aceasta să se îndrepte într'o anumită măsură păcatul săvârșit și a salva ce se mai poate salva în condițiunile actuale.

Odată cu mobilizarea maximală a energiilor interne, trebue cel puțin acum, în fața loviturii grele date de puterea mandatară să ne dăm seama de unilateralitatea liniei politice care a făcut tot posibilul pentru a ajunge la o înțelegere numai cu guvernul mandatar și care îi oferă posibilitatea prin aceasta de a apăra ca „apărătorul felahului".

Numai în măsura în care politica sionistă va tinde spre un acord evreo-arab pe baze de drepturi egale, printr'o intensificare a agriculturii, care e singurul mijloc de a salva pe felchul arab — se va ajunge la o pace temeinică și se vor înlătura intrigile unor forțe străine.

In lumina știrilor ce ne sosesc din Palestina, trebue să considerăm reacțiunea Ischuvului, și în primul rând acea a lucrătorului înrădăcinat în țară, ca o reacțiune mândră și energică afară de elementele galbene, cari și în această luptă sfântă care a consolidat toate păturile neamului, înfig iar cuțitul în spatele Ischuvului, cad la picioarele guvernului și vor să tragă foloase dupe urma suferinții poporului. Acum, au găsit acești „naționaliști" să-și proclame loialitatea față de guvern și față de această lege, iar „șeful" a declarat că nu trebue de luptat împotriva legii și că „eroii" își vor primi recompensa la sfârșitul războiului. Ei sunt cunoscuți îndeajuns opiniei publice în tot timpul anului, însă în vremuri de primejdii își dau arama pe față.

Ischuvul evreesc din Palestina, cu tot pericolul acestui moment, nu va rămâne liniștit față de această încercare de sugrumare. Ischuvul, în frunte cu mișcarea halutziană, nu se va da înapoi dela nicio jertfă și va continua să cucerească noui terenuri, înființând ziduri și turnuri chiar și în zonele interzise.

Nenorocirea înspăimântătoare care s'a abătut asupra evreimii galuțiene și vitejia halutziană din Palestina vor ști să treacă și peste această lege, așa cum au știut să frângă îngrădirile alialei.

D. GUBERMAN

Să nu se uite!

In ceasul în care Ischuvul evreesc din Eretz s'a angajat în lupta contra legii draconice a pământurilor, când sute de evrei zac răniți în spitale, în urma ciocnirilor dintre manifestațiile evreești și autorități,

— în ceasul acesta o delegație revizionistă s'a prezentat autorităților palestiniene și a declarat :

că revizioniștii nu iau parte la manifestațiile Ischuvului și rămân loiali față de guvern ;

că revizioniștii roagă guvernul să interzică orice grevă politică ;

că revizioniștii cer din partea guvernului să „normalizeze" chestiunile de muncă, a căror aranjare constituia subiectul unor tratative interne în sânul Ischuvului evreesc din Eretz.

In timp ce Ischuvul evreesc din Eretz, indiferent de nuanțe, s'a înmănunchiat spre a da răspunsul potrivit la mașinațiunile menite să sufoce opera noastră, guvernului care își reneagă obligațiunile — revizioniștii au dat și ei răspunsul în felul lor — restricțiilor : au atacat unitatea Ischuvului, instituțiile și autonomia sa, s'au gudurat în fața „stăpânului" și au încercat să bată monedă politică pe socoteala nenorocirii poporului.

Să se țină minte !

PRIMUL RASPUNS: KFAR MASARYK

Pe pământul sărat al mlaştinilor râului Naaman din Emek Zebulon, în unul din cele mai vestite cuiburi de malarie din Eretz, s'a pus în ziua de 14 Martie piatra fundamentală a nouei aşezări.

Locul se va numi după numele unui om ales, al unui luptător credincios pentru eliberarea poporului său, pentru libertatea poporului său şi pentru libertatea omului, — Thomas G Masaryk

Numai câteva zile după restricţiile agrare s'a pus temelia lui Kfar Masaryk: simbol al pregătirii noastre de a înfrânge cătuşele ce ni s'au pus. In această stare de spirit s'a desfăsurat solemnitatea şi în acest spirit au fost cuvintele ce s'au rostit.

Pe tribuna modestă se află portretul lui Masaryk şi deasupra lui lozinca: „Adevărul va învinge" în ebraică şi în cehă, lozincă pe care Masaryk o proclamase şi pe care o înscrisese şi pe stema ţării sale.

Patiş, membru al kibutzului, a deschis solemnitatea:

Am proclamat în toate oraşele şi satele că scopul legiuirilor nu va fi atins. In lume e război — şi sângele fraţilor noştri curge şi dânsul. Noi continuăm opera de clădire. Satul se va numi după numele lui Masaryk, simbolul umanismului şi progresismului luptător. Cei cari şi-au înscris pe steag crearea unei noui societăţi, au ştiut să păstreze respectul personalităţii, al cărei nume îl va purta satul.

După un minut de tăcere în memoria jertfelor din aceste zile, N. Bistritzki a adus omagiul instituţiilor naţionale, agenţiei evreeşti, Keren Hayessod şi Keren Kayemet.

Consulul general al Cehoslovaciei a spus: Am venit ca trimis al poporului cehoslovac să iau parte la punerea temeliei satului care va purta numele lui Masaryk, primul prezident al republicei cehoslovace, şi unul din fondatorii săi.

Masaryk a avut parte să vadă Ischuvul din Eretz Israel si a adus de aci impresii adânci si o aderiune înflăcărată la opera de recläadire. La împlinirea a 90 de ani dela nasterea lui se pune temelia unui sat ce va purta numele lui. Aşa după cum şi-a imprimat Masaryk personalitatea asupra Republicii Cehoslovace asa vă urez să şi-o imprime asupra acestei aşezări. El a încheiat cu salutul ceh „Nazdar"

In numele Uniunii Poalimilor din Eretz a vorbit un felah din Ussafiah (un sat de Druzi), care a spus între altele: Domnul nu a creat pe om pentru fapte rele, şi nu trebuie să ne dăm înapoi în fata unor greseli vremelnice. Binele învinge. Tin minte tara înainte cu 30 de ani si stiu să apreciez cu cât mai frumoasă si mai bogată a devenit. Felahul nu poate lucra toată întinderea de pământ pe care o are, şi numai dacă vinde o parte din ele, poate să lucreze şi să desvolte restul. Acesta e singurul drum de progres pentru noi arabii. Toţi trebue să luptăm contra aţâţătorilor la neînţelegere între cele două popoare pentru binele nostru al tuturora.

Suprafaţa totală e 6000 de dunami. In această parte a lui Emek Zebulon terenul e împărţit între trei aşezări: Kfar Masaryk, Ein-Hamifratz şi Plugat Haiam. Fiecare din ele are 2000 dunami. In Kfar Masaryk care se află la o distanţă de 14 km. de şoseaua Haiffa-Akko, vor fi colonizate 60 de familii. Se va trece imediat la construcţia a patru clădiri (de către Agenţia Evreească) care să cuprindă 16 odăi. Deoarece mai sunt îndoieli asupra faptului dacă pământul sărat e bun de agricultură, oamenii satului vor fi introduşi la muncă industrială în „Naaman" şi „Ascar", cari se află în apropierea locului nouei aşezări, şi în alte întreprinderi cari vor fi înfiinţate. De asemeni se va deschide în Kfar Masaryk de către Uniunea imigranţilor cehoslovaci o şcoală profesională pentru imigranţii din Cehoslovacia.

Intemeetorul acestui sat cooperatist este kibutzul „Mischmar-Zebulon", ai cărui oameni sunt în majoritate proveniţi din mişcarea „Haschomer Hatzair" din Cehia. Bazele kibutzului au fost puse în anul 1930 la peghişa-ua bogrimilor lui „Haschomer Hatzair" în Moravska-Ostrawa (Cehoslovacia). Tineri şi tinere din tot cuprinsul Republicei s'au strâns laolaltă pentru a continua în comun drumul lor ca kibutz muncitoresc în Eretz Israel. In anul 1932 a aliat în Eretz prima kwutza, care s'a stabilit în Haiffa. In decursul celor opt ani de existenţă în oraşul Haiffa, kibutzul a trecut prin multe trepte de desvoltare, a cucerit poziţii de muncă importante şi a creat valori economice statornice: munca în port, la şosele, munca în construcţii şi în industrie, în întreprinderi proprii în transport, industrie şi agricultură.

Datorită legăturilor cu cercurile sioniste cehoslovace, kibutzul a găsit drumul spre participarea capitalului privat la eforturile iniţiativei şi muncii kibutziene. Şi astfel s'a ridicat şi se desvoltă cu succes prima şi singura fabrică de asfalt rece din Eretz-Israel.

UNUI PRIETEN DIN AFARĂ

— ...Am înţeles scrisoarea ta. Am înţeles străduinţele tale întru căutarea lumii tale şi a lui D-zeu... Fii curagios în această luptă; succes. Caută şi vei găsi. Poate îţi voiu putea ajuta cu ceva?

Prietene! Omul e slab din fire. El are nevoe de un izvor de lumină şi de strălucire care să-i dea putere; omul îşi caută un „punct de sprijin" care să-i dea siguranţa în ziua de mâine; omul are nevoe de un izvor nesecat; are nevoe de un ideal.

Prietene! Dacă cerul nostru, cerul tineretului (şi al tău) este acoperit acum de nouri grei şi întunecoşi de nu poţi vedea decât cu greutate lumina ce străbate printre ei, dacă vijelia cea neagră ce s'a abătut asupra lumii întunecă şi orizonturile noastre — nu uita de lumina care e dincolo de acestea...

Dacă nimicirea ce cuprinde lumea a ajuns până la sufletul tău şi face ravagii, dacă întunecimea nourilor ţi-a umplut sufletul de spaimă şi de nesiguranţă, dacă a dispărut din drumul tău lumina supremă de dincolo de nouri — să nu o cauţi dedesubtul lor! Inalţă fruntea, ridică ochii în sus, în depărtări! Acolo o vei găsi.

De e greu să trăeşti cu sufletul lipsit de credinţă în viitor, de ţi-e greu să trăeşti fără vreun ideal, de ţi-e greu să porţi jugul necredinţei — nu te văita! Să nu pleci capul.

Eşti plin de dorinţi, sufletul tău tânjeşte după lumină şi soare — dar să nu alergi după orice scânteie, orice strălucire... Ţine minte că numai o singură lumină există pe lume, lumina de dincolo de nouri. Şi de ai fost îndepărtat de această lumină eternă, nu te închina oricărui idol ce străluceşte.

Inţeleg starea în care te găseşti, iau parte la durerea ta, însă la lupta ta nu voiu putea participa. Eşti singur pe front şi grea e lupta pe care o duci, luptă pentru credinţă, pentru ideal; e greu să ajungi la adevăr după ce viaţa amară te-a îndepărtat de el

Multi oameni izolaţi ca tine au fost învinşi pe acest front, au capitulat, s'au deziluzionat... S'au agăţat de idealuri ieftine, s'au înflăcărat la suprafaţă. Nu s'au putut împotrivi „neantului cel mare" — precum te-ai exprimat în scrisoare — ce există în sufletul lor. Din proprie voinţă au înăbuşit vocea conştiinţii lor şi puterea minţii, şi au intrat în rândurile celor ce manifestează pe stradă. Ei au fost atraşi de uniforma frumoasă cu nasturi strălucitori şi de lozinci deşarte..

Prietene, examinează-ţi bine drumul, cercetează-l în mod profund — şi atunci va învinge omul din tine. Ţine minte, prietene, va învinge omul!...

Succes şi schalom,

DAN-Tel Aviv

HASCHOMER HATZAIR
IN ZILE DE RĂZBOIU

Pulsul mişcării noastre bate puternic şi în zilele de războiu în care se găseşte omenirea. Activitatea educativă se continuă în mod intensiv în toate ţările, în Europa, America, Asia şi Africa. Aceste zile sunt zile de cumpănă pentru întreaga noastră mişcare: în toate ţările balcanice, în Ungaria, Belgia, Elveţia, Lituania, Franţa, Anglia, Slovacia şi Germania. De asemeni şi în Statele Unite, Argentina, Mexico, Egipt, Africa de Sud, Eretz Israel şi în cele două zone ocupate ale Poloniei. In ţările beligerante, în care viaţa este dirijată şi întocmită de Stat, oamenii noştri pot continua să ducă activitatea educativă. In zonele ocupate ale Poloniei nu s'a întrerupt lanţul mişcării şi — într'o războire cu soarta nemiloasă — se strâng rândurile şi se continuă activitatea.

Marele războiu din Europa abia a început. Câteva ţări stau de pe acum pe front. Nu se ştie ce va fi şi cu alte ţări. Mişcarea noastră s'a născut în Europa, în Galiţia şi Polonia şi s'a răspândit în Apus, Sud şi Răsărit. Fiecare ţară ce se va alătura războiului va pune în primejdie încă o parte a mişcării noastre mondiale.

Peste 4000 de membri se găsesc astăzi în ţările beligerante, în afară de cele două zone ale Poloniei ocupate.

Cu toate că nu avem contact direct cu mişcarea din ţările beligerante rezultă din ştirile ce ne vin pe diverse căi, că ele continuă să activeze, organizează straturile mai tinere, se ocupă de educaţie, cu învăţarea limbii ebraice şi se interesează de ce se petrece în Eretz Israel şi în sionism. Editările literare ce ne sosesc de acolo, ne arată că se duce o activitate educativă intensă. Peste trei mii cinci sute de haverim trăesc sub regimul german. In aceste ţări evreii au voie să emigreze numai, dar nu să şi ducă vreo activitate educativă în spiritul credinţei în renaşterea naţională şi socială.

Cu toate acestea organizaţiile se găsesc într'un proces de creştere şi lărgire. Tineret din toate straturile sociale ni se alătură rândurilor noastre, pentrucă aici găsesc un sprijin sufletesc şi o perspectivă de salvare proprie.

O treime din membrii mişcării este concentrată în ţările balcanice şi în împrejurimi. Nu se ştie ce va aduce ziua de mâine în această parte a Europei. Nu e cu totul imposibil ca încă 9.500 de membri să se găsească într'o situaţie critică şi să fie constrânşi să-şi continue activitatea ca într'o ţară beligerantă.

Şi nu e uşor. Dela aceste mişcări se va cere mai ales curaj, siguranţă, claritate ideologică, pentrucă fără acestea, mişcarea nu va putea rezista acelor zile. Aceste mişcări, cari sunt în mare parte tinere în mişcarea mondială, trebue să pregătească din timp cadre de conducători din rândul oamenilor locali, pentruca mişcarea să-şi poată continua existenţa şi în zile grele, în zile când fiecare are grijă de propria sa salvare. La noi vin cele mai bune elemente ale tineretului. In Jugoslavia avem sub influenţa noastră peste 2.500 de membri. In Ungaria, mişcarea şi-a triplat numărul şi pătrunde în straturile cari erau departe de sionism şi de Eretz Israel. In aceste ţări problema evreească devine din ce în ce mai acută şi tineretul începe să-şi dea seama în ce situaţie se află. Nemai având un sentiment de siguranţă, tineretul caută un punct de reazăm ideologic şi sufletesc. Sionismul halutzian creşte mereu. S'au creat condiţiuni obiective de lărgire a mişcării. Am semănat în timpuri normale şi am înfipt rădăcini în aceste ţări, şi acum se va arăta gradul de maturitate şi de credinţă a oamenilor noştri. Trebue să trimitem acum mulţi schlihim din Palestina cari să pregătească oamenii de a rezista când va fi nevoie .

O problemă aparte constitue mişcările noastre ce se găsesc în afara Europei, cu un număr de peste 8.000 de membri. Aceste mişcări sunt departe de fronturile războiului, şi nu există deocamdată nici un pericol ca războiul să se apropie de frontierele lor. Centrul mişcării noastre trebue mutat în aceste ţări. Trebue să avem grijă ca mişcările din Statele-Unite, Sudul Africei şi Argentina să păşească cu paşi repezi spre orizonturi cât mai largi. In ţările unde masele evreeşti nu simt încă povara nevoii evreeşti, suntem aproape printre singurii cari am înfiinţat mişcarea halutziană de întâpturire, mişcare ce a ridicat colonii în Eretz Israel.

Cu toate că ştim de ce greutăţi e însoţită o mişcare halutziană, într'un mediu în care domneşte lipsa oricărei griji în sânul evreilor, depărtaţi fiind de zonele de suferinţă şi de prigoniri, — cerem totuşi dela oamenii noştri să lărgească mişcarea din mii într'una de zeci de mii. Suntem siguri că putem ajunge la zeci de mii în ţările din afara Europei. Acolo trăiesc milioane de evrei, din care putem recruta destui tineri pentru a lărgi mişcarea.

In zile normale n'am găsit necesar de a investi multe energii în aceste ţări.Şi a fost puţină neglijenţă în acest fapt. Privirile şi atenţia noastră erau îndreptate spre răsăritul Europei. Cu toate acestea s'au creat centre puternice în afara Europei. Acum a sosit momentul de a lărgi şi intensifica activitatea în cadrele tineretului. Centrul de greutate al mişcării noastre se mută — poate pentru totdeauna, poate pentru o epocă lungă de tranziţie — în spre acele frontiere.

In zonele ocupate ale Poloniei, mişcarea continuă să existe. Secţiunile îşi organizează activitatea şi se alcătueşte o conducere centrală. Grele sunt condiţiunile de existenţă şi de activitate. La orice pas — piedici şi greutăţi. Oamenii noştri, în majoritate tineri, au fost puşi în faţa unor misiuni grele şi răspunzătoare, în condiţiuni neobişnuite; fără comunicaţie, fără a se întruni în grupuri mari. La oraş şi la sat, oamenii stau în casele lor, de frică să nu li se întâmple vreun rău afară. Grija existenţei de azi pe mâine — în accepţia brutală a cuvântului — apasă asupra fiecăruia în parte. Şi în aceste condiţiuni ei organizează din nou activitatea. E în afară de orice îndoială că în zona germană se va ridica în curând o mare mişcare schomriană. In toiul suferinţii şi al prigoanei cele mai groaznice, secţiunile noastre îşi manifestă dorinţa de viaţă şi ele pot concentra în jurul lor mult tineret ce caută un refugiu. Nu putem astăzi să-i ajutăm încă în mod concret. Dar sigur că ei ştiu, că suntem sufleteşte de partea lor şi că suntem neliniştiţi de soarta lor în vremuri când ei manifestă dorinţa de viaţă şi sunt credincioşi mişcării noastre în toate condiţiunile şi sub toate regimurile. Ceeace am plantat, vânturile cele mai grozave nu vor putea smulge.

Cu înfrigurare culegem orice ştire ce ne vine din a doua zonă ocupată a Poloniei. Suntem convinşi că educaţia schomriană n'a fost în zadar şi că sionismul halutzian progesist va găsi în oamenii noştri un purtător credincios şi puternic. Nu vom renunţa la existenţa mişcării în Rusia. Mulţi ani dearândul am luptat împotriva celor ce denaturau esenţa problemei evreeşti. In mişcarea tineretului schomrian am văzut purtătorul renaşterii naţionale şi sociale al poporului evreu, care se va realiza printr'o concentrare teritorială în Eretz Israel şi în împrejurimi. Sufletul tineretului a început să iubească şi să realizeze acest ideal De aici avem siguranţa că pe oamenii noştri nu-i va zdruncina orice vânt şi nu se vor lepăda cu uşurinţă de credinţa lor.

Dar aici, forţa noastră se va măsura după puterea de rezistenţă. De aceea e încă timpuriu să tragem vreo concluzie sau să credem în vreun eşec. Putem doar menţiona cu mândrie că prima reacţiune a oamenilor noştri nu ne-a dezamăgit şi a fost o mărturie a forţei mişcării noastre.

Trebue să mentinem pe viitor scânteia halutziană în cealaltă zonă ocupată, trebue să fim printre acei cari să trezim tineretul evreu ca nu cumva să uite doctrina sionistă-progresistă.

Scopul nostru nu este numai salvarea a mii de bogrim, cu plecarea cărora să rămână un gol. Noi vrem să avem un purtător permanent şi înrădăcinat în tineret, care să asigure existenţa mişcării sioniste-halutziene în sânul masselor evreeşti. Desigur că vom avea grijă să scoatem oamenii de acolo, să-i transplantăm în Palestina, să-i alăturăm rândurilor noastre. Vom face pentru ei tot ce ne va sta în putinţă, vom exploata toate posibilităţile ce ne sunt la îndemână. Insă, de cea mai mare importanţă pentru noi a fost şi este — continuarea existenţei mişcării noastre.

Se cere să întindem o mână de ajutor oamenilor noştri din această zonă. Cu trei lucruri îi putem ajuta. In primul rând, trebue să cerem să se facă primii paşi pentru a se duce tratative cu guvernul sovietic în vederea schimbării atitudinei lui faţă de sionism. Nu ne putem împăca cu gândul ca milioane de evrei să fie rupte din trupul poporului evreu şi să fie pierdute pentru sionism şi opera lui. Mişcarea sionistă trebue să ducă aceste tratative, fie pentru dreptul de a emigra în Palestina, fie pentru dreptul de existenţă al mişcării sioniste acolo.

Puterea de rezistenţă a oamenilor noştri şi a tuturor acelora la cari Eretz Israel e adânc întipărit în sufletul lor şi pentru cari scopul vieţii lor este de a se alătura taberei realizatoare a perei din Palestina, va grăbi conducerea mişcării sioniste întru găsirea unor căi de a duce activitatea sionistă în Rusia.

Faptul că ne sustragem dela această problemă, că ne împăcăm cu starea de fapt, va duce la încurajarea propagandei mincinoşilor, la aprofundarea sentimentelor de izolare şi la zdruncinarea credinţei sioniste chiar la cei mai credincioşi.

In al doilea rând, se cere să-i ajutăm prin clarificarea drumului ideologic al mişcării noastre, mai cu seamă în punctele în cari vor fi mai mult atacaţi, ca: problema naţională, problema evreească, etc. In al treilea rând, trebue să asigurăm posibilităţile de alia, cât de puţine ar fi ele. Nu cumva să se înrădăcineze acolo conştiinţa că între ei şi noi s'a interpus un zid de netrecut şi că nu mai e nicio scăpare. Lupta cu soarta şi lupta pentru dreptul de existenţă în acele condiţiuni va avea un sens, dacă oamenii noştri vor şti că, în curând sau mai târziu, vor putea pleca în Eretz Israel.

Vilno s'a transformat într'un centru halutzian de o importanţă ieşită din comun. Se află acolo peste 1.400 de halutzim, refugiaţi polonezi. Vor mai veni mulţi. Se crede că în puţine zile se vor găsi acolo peste 4.000 de halutzim, oameni ce-au făcut hachşara şi maturii mişcărilor de tineret. Un asemenea lagăr uriaş de halutzim, concentrat într'un oraş, este unicul în decursul existenţei mişcării halutziene. Din mişcarea noastră sunt sute de bogrim şi oameni cu hachşara. Fără de lucru, ei trăesc din ajutoare. Abia aşteaptă să plece în Palestina. Cea mai mare greutate constă în faptul că nu există astăzi niciun drum din Vilno spre Palestina. Trebue să sacrificăm tot ce avem mai bun pentru ei. Agenţia Evreească trebue să-i ia în primul rând în consideraţie pentru căpătarea de certificate pentru emigrare şi pentru găsirea de drumuri în a-i duce în Palestina. Trebue să se găsească la Vilno schlihim din Palestina cari să stea în fruntea activităţii de organizare a acestor halutzim. Aceştia vor trebui să sprijine pe cei slabi şi să liniştească spiritele din acest lagăr.

Cu anexarea Vilnei la Lituania, s'a alăturat mişcării din această ţară un centru schomrian cu o tradiţie veche şi s'a îmbogăţit cu un cadru larg de îndrumători.

Kibutz Artzi trebue să treacă la fapte. Trebue să dăm ajutor rapid şi potrivit cu necesităţile zilelor pline de nelinişti şi surprize. Trebue să dublăm numărul de schlihim din Galut; în primul rând trebue să trimitem o delegaţie puternică la Vilno. In aceste zile, când evenimentele din lume aduc cu sine zdruncinări politice şi sufleteşti, trimisul palestinean poate servi ca sursă de siguranţă, curaj şi grija pentru menţinerea mişcării. In majoritatea ţărilor trebue să pregătim, cu ajutorul schlihimilor, un cadru de oameni valoroşi, cari să poată — la momentul oportun — purta răspunderea întreagă a mişcării şi cari să creeze posibilităţi pentru a nu fi nevoie de a menţine schlihimi în ţările Europei. Trebue să înfiinţăm în Galut un departament al Conducerii Mondiale care să fie reprezentanţa mişcării faţă de instituţiile mişcării sioniste.

Kibutz Artzi trebue să-şi mobilizeze toate posibilităţile de influenţă în instituţiile sioniste pentru a asigura ajutorul mişcării noastre şi în primul rând schomrimilor-halutzim din Vilno şi celor ce continuă activitatea mişcării în zonele ocupate.

*

Mişcarea noastră este răspândită în 20 de ţări. Ea există pe toate continentele şi sub toate regimurile. Ea activează şi-şi manifestă dorinţa de viaţă şi puterea de rezistenţă, fapt de care ne putem mândri. Douăzeci şi cinci de ani de existenţă a mişcării nu ne-au dezamăgit. Zeci de mii de tineri s'au grupat în jurul steagului nostru şi ei ne sunt credincioşi chiar şi în zilele de urgie ce s'au abătut asupra lumii.

ABRAHAM LIPSKER

ASTRONOMIA ŞI TECHNICA

Publicăm mai jos un fragment din interesantul studiu al lui Henry Mineur, astronom al Observatorului din Paris, intitulat „Mecanica şi Astronomia", în care D-sa urmăreşte să stabilească legătura între astronomie şi viaţa materială. Am ales astronomia din vechiul Egipt.

CONDIŢIUNI MATERIALE ALE VIEŢII DIN EGIPT:

Astronomia s'a născut în Egipt şi în Chaldeea. Dece şi-au consacrat Egiptenii o parte din eforturile lor, cunoaşterii mişcărilor celeste?

După cât condiţiunile de viaţă din vechiul Egipt îmi sunt cunoscute, văd în activitatea astronomică a Egiptenilor multe cauze materiale.

O primă cauză economică; viaţa Egiptului se desfăşoară pe o bandă îngustă de pământ, de-alungul Nilului, mărginită la Nord de mare şi în toate celelalte părţi de deşert. Navigabilitatea Nilului explică unitatea socială, tehnica, etnicul şi politica vechiului Egipt. Deşertul este bariera cea mai grea de răzbit pentru invazii, căci graţie deşertului, Egiptul a putut timp de patru milenii, să trăiască în mai mare linişte decât celelalte ţări, şi să-şi desvolte civilizaţia sa. Dar deşertul constitue de-asemeni o barieră pentru influenţele exterioare, uneori binefăcătoare, cum este aceea a descoperirilor tehnice; deşerturile cari înconjoară vechiul Egipt explică întrucâtva caracterul puţin arid al civilizaţiei sale.

Valea Nilului este fertilă, dar nu produce elementele necesare vieţii umane decât dacă efortul industrial al oamenilor vine să secondeze natura. Acest fapt explică activitatea tehnică a vechilor Egipteni cari ar fi rămas la un stadiu mai înapoiat într'o ţară, ce produce hrană din belşug şi fără ajutorul oamenilor. La aceste începuturi ale civilizaţiei, activitatea ştiinţifică şi activitatea tehnică, se confundă. Procedeele culturii şi construcţiei în vechiul Egipt, sunt mai puţin cunoscute şi putem cu greutate studia începuturile mecanicii care datează din această epocă; dar, putem înţelege cu uşurinţă că o problemă cum e aceea a ridicării apei, foarte importantă pentru o ţară caldă, a obligat pe Egipteni să rezolve probleme de mecanică practică, şi să descurce primele legi de statică.

Naşterea astronomiei în Egipt ne este mai bine cunoscută, şi ea se explică în întregime prin condiţiunile economice şi geografice ale ţării.

Cele două caractere particulare ale Egiptului din punct de

vedere meteorologic sunt: claritatea cerului şi lipsa de ploi. Să dăm cifre: nebulozitatea, adică partea de cer acoperită cu nouri, varează din loc în loc de pe suprafaţa pământului; punctul său mediu în cursul anului, este maxim în Europa septentrională unde atinge 9, şi minim în Egipt, unde nu este decât 0,5.

Din punct de vedere al ploilor, Egiptul este excepţional printre ţările tropicale. Ploile sunt foarte abundente în regiunile tropicale din Asia, Oceania şi America de Sud, şi puţine în Peru, Chili şi Egipt. Media anuală a înălţimilor de ploaie înregistrată la Cairo este de 8 milimetri, în timp ce la Paris aceeaşi medie este de 575 milimetri şi în alte localităţi din Franţa, varează între 700 milimetri în Nord şi 1.000 milimetri în Sud; dela 1906 la 1916, nici o picătură de ploaie n'a căzut în Egipt care are, din acest punct de vedere, un regim mai sec ca în Sahara.

Fără Nil, Egiptul ar fi un deşert. Pentru Egipteni, muncile anuale de agricultură sunt o chestiune de viaţă şi de moarte; şi posibilitatea de a efectua aceste munci depinde numai de starea Nilului. Un eveniment agricol important este inundarea anuală a văii Nilului. Acest fapt trebue serbat şi chiar prevăzut, punându-l în legătură cu alte fenomene uşor observabile. Ori, am văzut mai înainte, în aceste ţări, aştrii sunt întotdeauna vizibili. E deci natural ca Egiptenii să fi comparat drumul aştrilor cu starea Nilului, având un scop agricol. E şi mai natural ca într'o ţară întinsă, cu vegetaţie slabă, cerul să atragă mai mult atenţia decât solul.

NAŞTEREA ASTRONOMIEI EGIPTENE.

Egiptenii studiară deci astronomia dintr'o nevoie economică. Să dăm un exemplu precis: Unul din cele mai importante evenimente ale anului este revărsarea Nilului care se produce aproximativ în solstiţiul de vară; fluviul acoperă o parte din valea Nilului şi o face roditoare. Este important pentru munca câmpului de a prevedea această dată; astronomii egipteni remarcaseră că data când Sirius redevine vizibil dimineaţa, coincidea cu revărsarea Nilului. Puţin înainte de aceasta, Egiptul prezintă un aspect dezolant, iar imediat se trezeşte în urma revărsării Nilului şi a sosirii vântului de Nord.

Asemenea fenomene producându-se în fiece an, nu se putea să nu lovească în imaginaţia oamenilor şi să-i facă să studieze stelele.

E de-asemeni cunoscut că necesitatea de a regăsi limitele câmpurilor după această revărsare, stă la originea naşterii geometriei de către Egipteni; geometria are deci o origine economică şi a fost la început o ştiinţă tehnică.

Un alt exemplu este acel al creării calendarului (anul 365 zile $\frac{3}{4}$, începând cu apariţia lui Sirius) şi diviziunea zilei în 24 de ore.

Astronomia egipteană, născută din claritatea cerului din această ţară şi din cauze economice, trebuia să acţioneze energic asupra vieţii sale tehnice, religioase, sociale, filosofice.

Studiul aştrilor necesită instrumente de observaţie şi Egiptenii au construit multe de acest gen: firul cu plumb, cu nivel, gnomon, obelisc (monument egiptean ascuţit ca o piramidă), cadran solar, cerc gradat, globul celest, clepsidru (un orologiu de apă). Ştiinţa creând nevoi tehnicei, a ajuns la rândul ei, să o desvolte.

INFLUENŢA ASTRONOMIEI ASUPRA FILOSOFIEI ŞI RELIGIEI EGIPTENE.

E ştiut că unul din caracterele mentalităţii primitive este de a vedea cauze pe cari noi nu ne gândim niciodată să le căutăm; se înţelege că omul nu le putea atinge, ar fi trebuit să exercite o acţiune asupra lucrurilor şi asupra oamenilor. De aci, naşterea în Egipt a astrologiei care îşi propunea să prezică viitorul prin observaţia aştrilor, şi a magiei care îşi propune să modifice acţiunea lor şi de a o împăca cu interesele omului..

Magia şi astrologia trebuesc să fie socotite deci, printre cauzele tehnice şi sociale în desvoltarea astronomiei egiptene şi totodată printre consecinţele sale sociale.

Soarele, recunoscut ca sursă de viaţă, fu zeificat de Egipteni, sub numele de Ra. El era socotit creatorul tuturor lucrurilor.

Este natural ca mişcarea soarelui să fi fost cunoscută pentrucă viaţa depindea de el; această cunoaştere nu era posibilă decât studiind în acelaşi timp şi ceilalţi aştri.

ORGANIZAREA CERCETARILOR ŞTIINŢIFICE IN EGIPT.

Aşa dar, condiţiunile economice ale vieţii egiptene dau naştere în acelaşi timp astronomiei şi religiei lui Ra, şi se înţelege dece astronomii egipteni sunt preoţi şi dece templele sunt primele observatoare. Mai mult, viaţa ascetică şi regulată a acestor preoţi le permite să se ocupe în libertate cu studiul aştrilor.

S'a spus că aceşti astronomi acumulaseră timp de milenii, observaţiuni astronomice pierdute; aceasta este desigur fals pentrucă ei ignorează precisia equinoxului şi că o serie de observaţii în timp de 500 de ani, ar fi ajuns să o pună fără îndoială în evidenţă. Ceeace e sigur, e că şi ştiinţa lor era esoterică (interioară, secretă) adică, departe de a desvălui vulgului cercetările şi metodele sale, ci le păstrau în templele lor şi nu le transmiteau decât celor rari iniţiaţi.

Numai datorită astronomilor şi filosofilor greci cari au fost vizitatorii şi elevii lor, noi cunoaştem în mare parte astronomia egipteană. Raţiunea acestei forme esoterice adoptată de astronomia egipteană, este uşor de priceput. Ea este de ordin social: preoţii egipteni formau o castă care cuprindea multe clase, fiul succesa tatălui în aceeaşi funcţiune, sau când un preot murea fără a avea un urmaş masculin, succesorul său era ales de către preoţi. E clar că o asemenea castă ierarhică nu avea nici un interes să răspândască cunoştiinţel sale; dimpotrivă, ea avea interesul menţinerii regimului social, apărării prestigiului în ochii maselor şi tocmai de aceea preoţii învăluiră cunoştiinţele lor într'o mantie misterioasă. „Aceşti preoţi, zice Delambre, erau foarte misterioşi, fapt care convine de minune ignoranţei şi şarlatanismului". Cuvântul ignoranţă este desigur prea tare dar trebue recunoscut că nu dintr'un motiv ştiinţific, preoţii egipteni şi-au înconjurat cunoştiinţele lor cu mister.

Nu este mai puţin adevărat că acest fel de a cultiva şi de a învăţa astronomia fu o mare piedică pentru ştiinţă, căci ea oprea desvoltarea sa şi o făcea să stagneze pentru milenii; avem aface aici cu primul exemplu al unei raţiuni de Stat, unde printr'o pasiune de clasă se preferă, oprind chiar progresul ştiinţei, să se predea această îndeletnicire numai unei caste. Astronomia nu putea face noui progrese decât schimbând terenul social

In sfârşit, influenţa astonomiei asupra filosofiei se vede foarte bine în Egipt. Se înţelege că în această ţară cu geografie simplă, o bandă îngustă dreaptă, Nord-Sud, Valea Nilului, în această ţară unde solul nu atrage de loc atenţia din cauza uniformităţii lui, şi unde dimpotrivă, cerul pare a domina pământul, oamenii au ajuns mai curând ca oriunde la ideea că lumea era supusă unor legi, că aceste legi sunt inevitabile şi că ele se traduc prin numere. Regularitatea mişcărilor celeste a dat desigur oamenilor ideea legii naturale. De aici a pornit ştiinţa greacă.

In rezumat, după ce şi-a tras existenţa sa din nevoile economice ale ţării şi caracterul său misterios din nevoile sociale, astronomia egipteană a acţionat la rândul ei asupra cunoştiinţelor tehnice, religioase şi filosofice din această ţară.

HENRI MINEUR

Subscrieţi bonuri

pentru

Înzestrarea Armatei

HAKIBUTZ HAARTZI—

13 ANI DELA

DE

AHA

COH

In 3 Aprilie 1940 s'au împlinit treisprezece ani dela înfiin ţarea lui Kibutz Artzi (Uniunea tuturor Kibutzim schomriene) al lui Haschomer Hatzair din Eretz Israel. Începând din 1913 şi până în 1919 a pornit ca o furtună mişcarea de tineret, care s'a maturizat în anii războiului mondial, iar în 1919 a pornit primul val de alia schomriană către Palestina. Vreo 600 — 700 schomrim şi schomrot au intrat atunci într'un timp scurt în ţară, ca deslănţuirea unei avalanşe uriaşe vulcanice care mocnea în adâncimi, aşteptând momentul izbucnirii. Tineri şi tinere au părăsit atunci băncile şcoalei, comoditatea casei părinţilor, plăcerile vieţii de oraş şi-şi îndreptară ochii spre pustiu, să clădească acolo o viaţă nouă. Grea a fost trecerea dela visurile şi fantezia bogată, la viaţa de creaţie prozaică pe pământul realităţii crude din Palestina. Drumul încă nu era croit. Gândirea încă nu era cristalizată îndeajuns. Dorinţele subiective încă nu-şi găsiseră expresia lor obiectivă. Străduinţa şi încumetarea personală nu se transformaseră încă într'o forţă publică puternică şi cuceritoare. Schomrimii cari au venit în Palestina s'au împrăştiat grupe, grupe în diverse lucrări publice din diferite colţuri ale ţării iar cuvântul mişcării a rămas în ascunzişu- mii, ca o frământare personală profundă, ce-şi căuta expresia sa colectivă.

In 1921, cu ocazia conferinţei de fondare a lui Histadrut Haovdim din Eretz Israel, a avut loc la Haifa prima întrunire a schomrimilor din ţară. Din toate colţurile ţării au venit halutzimii lui Haschomer Hatzair să se întâlnească unul cu altul, să-şi exprime frământările comune, durerile aclimatizării, întru căutarea unui drum. Dar un scop concret nu a avut încă această întrunire de schomrim.

*

In primăvara anului 1924 a avut loc a doua întrunire a schomrimilor la Bet-Alfa. De data aceasta au venit la întrunire Kibutzim mai mari şi mai consolidate, conţinând un număr mai mare de membri şi cari trecuseră cu bine prin chinurile aclimatizării. Scopul întrunirii era şi el clar de această dată: clarificarea drumului social, economic şi politic al membrilor lui Haschomer Hatzair în Palestina şi găsirea drumului pentru întărirea mişcării din Galut.

La această întrunire trebuia clarificat dacă Haschomer Hatzair are un conţinut propriu; dacă e justificată din punct de vedere istoric-obiectiv, autonomia socială şi ideologică a mişcării schomriene; dacă singurul drum în viaţa şi activitatea membrilor mişcării veniţi în Palestina îl formează Kibutzul schomrian. Răspunsul dat a fost pozitiv şi în lumina acestui răspuns a fost stabilită şi atitudinea colectivităţii schomriene din Palestina faţă de mişcarea din Galut care continua să se desvolte. Delegaţia trimisă la primul congres mondial al lui Haschomer Hatzair (Danzig 30/VIII—1/9 1924) a fost expresia fidelă a acestei atitudini.

La congresul dela Danzig s'a întemeiat organizaţia mondială a lui Haschomer Hatzair care începuse să desfăşoare o activitate educativă de clarificare şi organizatorică prodigioasă, având o tendinţă clară. Un nou val de schomrim vine în ţară şi dă un impuls mare activităţii lui Haschomer Hatzair din Palestina. Hotărârile întrunirii din Bet Alfa au trezit o mare fierbere în Kitbutzim şi au dat un nou sens vieţii schomriene, atât celei individuale cât şi celei colective din Palestina. Hotărârile dela Bet Alfa au început să îmbrace forme reale, s'au cristalizat din ce în ce concepţiile ideologice, şi chiar formele organizatorice au început să se contureze.

In vara anului 1926 s'a întrunit la Afule o consfătuire pregătitoare a lui Kibutz Artzi din Palestina, de data aceasta cu scopul precis de a constitui Kibutz Artzi pe baze de cooperare socială, economică şi ideologică. Această consfătuire dela Afule a cristalizat diferitele idei, a ridicat problemele cari mai trebuiau fi clarificate în Kibutzim, a indicat liniile platformei ideologice şi a regulamentului organizatoric al lui Kibutz Artzi şi a ales un comitet de acţiune provizoriu.

Clarificările în Kibutzim au ţinut opt luni. E o tradiţie în Haschomer Hatzair din totdeauna, de a nu se pripi în a lua hotărâri ideologice sau chiar organizatorice doar cu majoritatea.

In Haschomer Hatzair s'a tins totdeauna să se ajungă la concluzii colective cari să aibă asentimentul, dacă nu a tuturor, cel puţin a marei majorităţi dintre membrii şi Kibutzim.

Puţin erau schomrimii atunci în Palestina, însă erau însufleţiţi de misiunea de avangardă şi ştiind că sunt primii ce păşeau în fruntea lagărului ce se găsea în drumul său spre Palestina, au cumpănit bine fiece pas al lor.

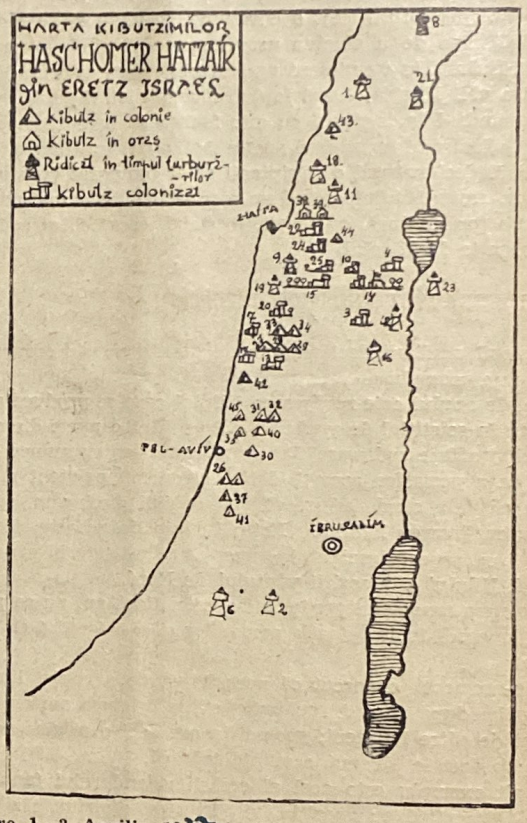

Intre 1—3 Aprilie 1927 s'a întrunit la Haifa conferinţa de fondare a lui Kibutz Artzi. Afară de două grupe — „Bibraha" din Cehoslovacia (care s'a afiliat mai apoi lui Kibutz Artzi) şi Kibutzul din Rusia — conferinţa împărtăşea aceiaşi părere. In urma unei clarificări ample şi fundamentale, s'a alcătuit platforma ideologică şi regulamentul organizatoric, s'au ales instituţiile şi s'au pus bazele lui Kibutz Artzi. (Uniunea de Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair din Palestina). Patru Kibutzim, în total 250 de oameni, au participat la înfiinţarea lui Kibutz Artzi.

*

Odată cu întemeierea lui Kibutz Artzi s'a inaugurat o nouă pagină în istoria mişcării schomriene mondiale. S'a pus capăt epocii de dibuire şi a început o epocă de activitate dirijată şi ordonată, a cărei rezultate bune n'au întârziat să vină. Timp de mulţi ani s'a menţinut mişcarea, s'a lărgit, a cunoscut epoci de viaţă intensivă, avânt ideologic şi activitate organizatorică vastă, însă roadele muncii n'au fost îmbelşugate. Haschomer Hatzair a fost prima, mult timp chiar singura mişcare de tineret în uliţa evreească şi ea a croit drumul multor organizaţii sioniste de tineret ce s'au înfiinţat pe urmă în mişcarea sionistă. Nu cu uşurinţă i-a fost mişcării schomriene să-şi cristalizeze metodele sale educative şi să-şi însuşească instrumentele teoretice şi organizatorice ce o călăuzesc şi astăzi în ac-

-HASCHOMER HATZAIR

A INFIINȚARE

AARON

HEN

tivitatea sa. Celelalte mișcări de tineret cari au luat naștere abia în 1925—1926 și mai încolo, au avut din acest punct de vedere ceva gata pregătit, în timp ce Haschomer Hatzair a fost nevoit să meargă ani dearândul pe drumuri nebătătorite, s'a luptat din greu, a plătit cu multe jertfe până ce a ajuns a fi ce este astăzi: o mișcare educativă, socială și ideologică, clădită ca o succesiune de vârste, dela primii schomrim veniți cu

• KIBUTZIM COLONIZATE

1 K. AYLON - Kirbat Temah
2 KAMERICA KRIT - Kfar Menachem
3 KIBUTZ BET-ALFA
4 KIBUTZ BET-ZERA
5 KIBUTZ DALIA
6 GHIVAT GANIM - Negba
7 KIBUTZ GAN-SMUEL
8 GHIVAT HAȘOMER - Har Kadros
9 KIBUTZ HAZOREA
10 KIBUTZ MIZRA
11 MIȘMAR ZEBULON
12 KIBUTZ MESILOT
13 KIBUTZ MAABAROT
14 KIBUTZ MORHAVIA
15 K. MISMAR HAEMEK
16 K. NIR DAVID
17 K. EIN HACHORES
18 K. EIN HAMIFRAT
19 K. EIN HAS, OFET
20 K. EIN ȘEMER
21 K. AMIR - Ham Al Wald
22 K. RAMAT IOHANAN
23 K. ȘAAR HAGOLAN
24 K. ȘAAR HAMAKIM
25 K. SARID

KIBUTZIM ȘI COLONII ȘI ORAȘE

26 K. ERETZ - ISREELI „GHIMEL"
27 K. ERETZ - ISREELI „DALET"
28 K. HAMAAPIL
29 K. AMIR
30 K. ERETZ-ISREELI „HEI"
31 K. HAMANOF - Kfar Saba
32 K. HAOGHEN
33 K. MAANIT - Karkur
34 K. BAMIFNE
35 K. ERETZ-ISREELI „WAW"
36 K. UDIM - Nahlat Iehuda
37 K. GAL ON - Nes Tsiona
38 K. HEAMAL - Kiriat Haim
39 K. HAZEREM - " "
40 K. IASUR - Magdiel
41 K. LAȘI HRUR - Rehobot
42 K. MITPE HAIAM
43 K. EVRON - Em Sara
44 K. ȘAMIR - Ramat Iohanan
45 K. MITPE HAȘARON

aliaua treia în anii 1918—1921 și până la copiii din Kibutzim, cari și ei continuă de-acum drumul halutzian realizator, încadrându-se și ei în viața kibutziană din Kibutz Artzi.

Mișcarea și-a răsfirat ramificațiile, a trecut peste mări și oceane și-și trage acum seva din toate părțile Diasporei evreești, din țările răsăritene ale Europei până în țările Americii nordice și sudice, din Sudul Africii și Egipt din Nordul ei până în țările din Apusul Europei. Nu există țară importantă în Diaspora evreească care să nu-și fi imprimat nuanța sa specifică pe tabloul mișcării și a operei din Palestina. Mișcarea nu a economisit nici muncă nici trudă pentru a-și cristaliza, în decursul anilor îndelungați, o sistemă educativă, o concepție cuprinzătoare asupra vieții, cari servesc drept o călăuză credincioasă atât în drumul individului în viața sa zilnică cât și în drumul colectivului, în problematica generației. Educația schomriană în rândurile tineretului evreu din Galut și din Palestina și creația Kibutziană a lui Haschomer Hatzair nu sunt lucruri întâmplătoare și nu sunt căzute din cer. Ele sunt fructul unor eforturi credincioase și dârze și numai acum, în ultimii ani, începe să iasă la iveală avutul mare al mișcării și rezultatele luptei sale îndelungate. Activitatea rodnică și dirijată către un țel precis a mișcării și experiența bogată acumulată, se evidențiază în primul rând în opera multi-laterală și vastă a lui Kibutz Artzi din Palestina, în aprofundarea valorilor sociale și culturale, în lărgirea și cimentarea activității economice și gospodărești, în cristalizarea ideologică și în consolidarea pozițiilor sale în Histadrut Haovdim, în Ischuv evreesc din Palestina și în întreaga mișcare sionistă.

*

Patru Kibutzim, în total 250 de oameni, au fondat Kibutz Artzi al lui Haschomer Hatzair în 3 Aprilie 1927.

65 de Kibutzim, cu aproape 7.000 de suflete, numără astăzi Kibutz Artzi (între aceștia 1.600 de copii, 350 de oameni în 14 nuclee noui de Kibutzim, 350 din tineretul ce a intrat în țară, 100 de părinți și 100 alți diferiți).

In anul 1939 a primit Kibutz Artzi numai din alia — în afara tinerilor din mișcarea educativă din Palestina și tineretul din Aliat Hanoar — 1.087 din noui membri.

25 de Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair s'au colonizat în mod stabil și formează așezări agricole autonome.

18 Kibutzim se găsesc în colonii, iar 2 lângă Haifa, în total 20 de Kibutzim în munca salariată.

14 nuclee de Kibutzim noui își primesc hachșaraua în gospodăriile lui Kibutz Artzi, pregătindu-se pentru o viață Kibutziană autonomă, în locurile Kibutzimilor ce trec la colonizare.

Numai dela începutul turburărilor au fost colonizate 13 Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair (din totalul de 56 puncte noui colonizate) și merită să subliniem faptul că, prima colonie ridicată în timpul turburărilor, după metoda „turnului și a zidului", a fost „Nir David", primul Kibutz schomrian al mișcării educative din Fretz Israel.

Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair au devenit primii purtători în acțiunile noui de colonizare; ele sunt și primele pe lista apropiatei colonizări, datorită vechimii lor pe pozițiile muncii evreești din colonii. Educația profundă a mișcării, structura organică a Kibutzului schomrian bazat pe autonomie socială și economică și consolidat prin colectivismul ideologic al membrilor săi — toate acestea transformă, Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair în citadele de creație economică, socială și culturală, a căror valoare superioară și cei mai înverșunați adversari nu pot să nu o recunoască.

*

Activitatea lui Kibutz Artzi s'a ramificat mult în ultimii ani și ea cuprinde azi multe și felurite domenii de activitate. Chiar în activitatea organizatorică a lui Kibutz Artzi este de observat un progres vădit. Au trecut vremurile când 2—3 oameni ajungeau să se ocupe de toate chestiunile celor câteva Kibutzimi cari constituiau în primii ani Kibutz Artzi. Numărul oamenilor ce se ocupă acum zi de zi de diferitele chestiuni ale lui Kibutz Artzi — membrii secretariatului, Comitetului de Acțiune și ai diferitelor departamente—ajunge în medie la 40 de oameni, fără a pune în socoteală trimișii speciali în mișcarea educativă din Galut și din Palestina. Acest aparat organizatoric e recrutat, la un an-doi, din sânul Kibutzimilor, pe baza principiului cedării unui anumit număr de zile de muncă de către fiecare Kibutz lui Kibutz Artzi. Activitatea acestui aparat nu este deci clădit pe salarizarea funcționarilor ci prin oferirea zilelor de muncă necesare pentru activitatea lor. Toate acțiunile lui Kibutz Artzi sunt conduse de un comitet executiv, ales de sfatul lui Kibutz Artzi. Comitetul de acțiune este instituția care hotărăște și execută între o adunare și alta a Sfatului. Următoarele sunt departamentele active pe lângă secretariatul comitetului de acțiune al lui Kibutz Artzi

Hamahlaka l'hevra ul'tarbut.

(Departamentul social și cultural), care dirijează și îndrumează viața socială din Kibutzim noui, se ocupă de primirea aliaiei, de complectarea locurilor de muncă de pe urma Kibutzimilor ce trec la colonizare, conduce activitatea culturală în sânul lui Kibutz Artzi, editează revista „Heidim", „Biblioteca Muncitorească" și coordonează activitatea „ansamblului dramatic al lui Kibutz Artzi" și a „asociației artiștilor lui Kibutz Artzi".

Heidim este numele publicației periodice interne, destinat să oglindească viața internă și problemele din Kibutzim.

Sifriat poalim (Biblioteca muncitorească), este noua creaţie a lui Kibutz Artzi, a cărei temelii au fost puse abia în ultimul an. Biblioteca şi-a ales ca scop să pună la îndemâna cititorului evreu cărţi din cele mai bune creaţii literare universale, pe tărâmul beletristicei, sociologiei, educaţiei, etc., şi totodată să scoată la lumină creaţii originale în ebraică. Până acum au apărut cărţi cari au fost primite cu multă simpatie de către cititorii palestinieni. Planul de editare pe anul 1940, cuprinde 10 cărţi.

Halehaka hamerkazit şel Hakibutz Haartzi (Ansamblul dramatic al lui Kibutz Artzi), formează iar una din acţiunile frumoase întreprinse în ultimii ani. Ansamblul e format din membrii diferitelor Kibutzim, ce se întrunesc din când în când pentru câteva luni într'una din coloniile schomriene, pregăteşte o reprezentaţie şi porneşte apoi în turneu prin colonii, trecând prin punctele cele mai depărtate ale ţării (mai cu seamă în nouile puncte cucerite) unde nu ajunge alt teatru.

Irgun haomanim (Asociaţia artiştilor), îşi desfăşoară şi ea activitatea pe principiul punerii unui anumit număr de zile de muncă la dispoziţia fiecărui artist creator. Asociaţia numără vreo 50 de pictori şi sculptori din 30 de Kibutzim. Din timp în timp, au loc întruniri ale artiştilor pentru clarificarea problemelor artei şi stabilirea planului de activitate al asociaţiei. Organul executiv este secretariatul asociaţiei. Inainte cu un an a fost organizată o expoziţie din creaţiile artistice ale artiştilor lui Kibutz Artzi. Expoziţia a trecut prin toate Kibutzim şi a fost expusă în oraşe şi în coloniile Palestinei. Expoziţia a fost însoţită de referate lămuritoare asupra istoriei artei plastice şi asupra problemelor ei. Nu de mult a avut loc un seminar de perfecţionare pentru pictorii şi sculptorii din Kibutz Artzi. Seminarul a activat pe lângă şcoala de arte „Betalel" din Ierusalim fiind îndrumat de câţiva din renumiţi oameni de artă din ţară. In editura asociaţiei a apărut anul acesta cartea artistică „Baschir Uwaheret" (Cu versul şi cu dalta), — expresia vieţii Ischuvului în anii turburărilor — care a fost mult apreciată de cercurile scriitoriceşti şi artistice din Ischuv. In ultimul timp a început asociaţia să se ocupe şi de înfiinţarea unei secţiuni de dirijori de coruri.

Hamahlaka l'kalkala v'hitiaşvut.

(Departamentul economic şi colonizator). Acest departament dă o îndrumare economică nouilor Kibutzim, se îngrijeşte pentru ele în obţinerea de locuri de muncă, le ajută în găsirea mijloacelor pentru ridicarea de locuinţe şi gospodării auxiliare, alcătueşte planul de colonizare pentru Kizutzim, le reprezintă în faţa instituţiilor colonizatorice, le îndrumează în activitatea colonizatorică, conduce „Keren Haschomer Hatzair" (Fondul Haschomer Hatzair), biroul industrial şi altele.

Keren Haschomer Hatzair (Fondul Haschomer Hatzair), este un fel de bancă a mişcării. Capitalul iniţial a fost obţinut din plasarea acţiunilor pe care fiecare Kibutz le cumpără pentru membrii săi, o acţiune valorând o liră palestineană. La acest capital s'au mai adăogat şi alte sume de bani din diferite surse, ca: donaţiunile simpatizanţilor mişcării, procente cuvenite din profiturile anuale ale Kibutzimilor, profituri în diverse întreprinderi din Kibutzim. Intreaga avere a mişcării: (inventarul institutului educativ, căminul mişcării, tipografia, acţiuni în diferte societăţi, etc.), este averea fondului şi de asemeni, orice clădire sau întreprindere care ia fiinţă într'un Kibutz, nu din banii Kibutzului (din donaţii, etc.), trece în stăpânirea sa.

Lischka l'taasia (Biroul industrial) al lui Kibutz Artzi a fost întemeiat în ultimele luni, în urma multor propuneri ale diferiţilor capitalişti, cari s'au adresat Kibutzimilor în vederea înfiinţării a diferitelor întreprinderi pe baze de cooperare între capital şi muncă. Principiile de cooperare în aceste întreprinderi sunt: conducere comună, împărţirea profitului în 10% Fondului Naţional Evreesc, 45% capitaliştilor şi 45% muncitorilor şi funcţionarilor, membrii din Kibutzim, cari lucrează şi conduc aceste întreprinderi. In măsura posibilităţii şi a voinţii lor, lucrează şi capitaliştii ca muncitori sau ca specialişti în aceste întreprinderi. Pe aceste baze s'au pus acum, sa ridicat fabrica de cărămizi arse şi de ţevi „Naaman" (capital investit 60.000 lire), care dă de lucru la 70—80 muncitori; fabrica de asfalt lichid rece „Askar"; acum se înfiinţează o fabrică pentru glucoză (investire de 25.000 lire), care va da şi ea de lucru la 60—70 oameni; întreprindere de piscicultură pe o suprafaţă de 500 dunami; de asemeni biroul se preocupă cu cercetarea diferitelor planuri de alte întreprinderi (industria pielii, ţesătorie, materii colorante, mobile etc.) şi cu realizarea lor.

Hamahlaka hapolitit.

(Departamentul politic). Acest departament dirijează apariţia reprezentanţilor mişcării în instituţiile histadrutului, ale Ischuvului şi ale mişcării sioniste, îndrumează activitatea fracţiunilor şi reprezentanţelor locale ale lui Haschomer Hatzair, pregăteşte discuţiuni în problemele politice, pregăteşte apariţia mişcării la întruniri şi congrese, stabileşte o atitudine în problemele ce se ridică în sânul muncitorimii şi în Ischuv. Acest departament dirijează săptămânalul mişcării, de asemeni el îndrumează activitatea comisiunii care se ocupă cu problema muncitoarelor şi a altor comisiuni pentru problemele muncitoreşti în colonii, la oraş, etc.

Ş'vuon Haschomer Hatzair (Săptămânalul „Haschomer Hatzair") este organul central al mişcării. Până în Noembrie 1931 au apărut numai din când în când câteva reviste ale lui Haschomer Hatzair. In Noembrie 1931 şi-a început apariţia revista lunară Haschomer Hatzair, care a devenit la începutul lui 1939 săptămânal. Săptămânalul apare cu regularitate şi serveşte ca instrument de clarificare şi îndrumare de mare importanţă, atât pentru muncitorimea şi Ischuvul evreesc din Palestina cât şi pentru mişcarea halutziană de tineret din Galut. Săptămânalul se ocupă de probleme politice şi ştiinţifice, literatură şi educaţie, economie şi colonizare, problemele Orientului Apropiat, problemele colectivităţilor evreeşti din Galut, mişcarea muncitorească din lume, probleme ale lui Histadrut Haovdim şi Kibutz Artzi. El se bazează pe activitatea unui cadru larg de scriitori din Kibutzim. In ultimul timp s'a alăturat activităţii săptămânalului şi un grup din cei mai buni scriitori şi poeţi evrei din Palestina, cu A. Schlonski în frunte.

Hamahlaka l'hinuh.

(Departamentul educaţiei). Acest departament îndrumează comisiunile de educaţie existente în Kibutzim; conduce institutul educativ central al lui Kibutz Artzi; organizează seminarii pentru educatoare de copii mici şi profesori; editează tribuna educativă „Educaţia comună", etc.

Hamossad hahinuhi Haschomer Hatzair. (Institutul educativ al lui Hascohmer Hatzair) se găseşte în Mischmar Haemek. In acest institut, clădit ca o şcoală modernă cu internat, sunt trimişi copiii din Kibutzim, dela 10 ani în sus (până la această vârstă ei învaţă în clasele existente în fiecare Kibutz în parte). In acest an se împlinesc zece ani dela înfiinţarea lui Mossad Hinuhi.

Institutul educativ este legat de Ischuvul Kibutzian, a cărui viaţă socială de muncă iradiază asupra lui şi totodată constitue o lume în sine, cu societatea sa — societatea copiilor —

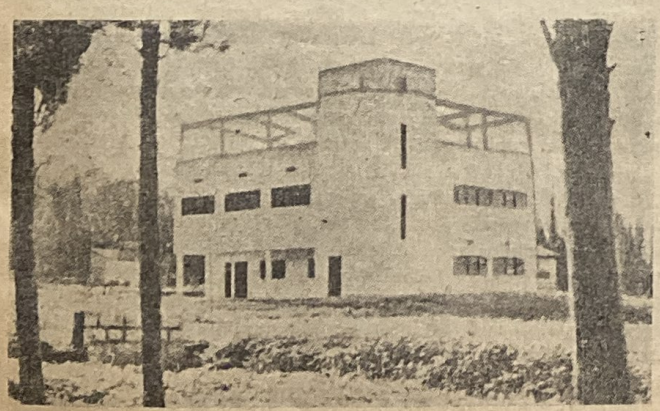

CAMINUL MIŞCARII MERHAVIA

autonomă, cu conţinut şi ţel propriu. La dispoziţia institutului se găseşte un teren de 250 dunami, pe care s'au ridicat clădirile de locuit şi sălile de curs, atelierele şi specialităţile agricole ale institutului. Până acum institutul posedă două clădiri mari ce conţin 28 de odăi pentru 112 copii, 5 săli de curs şi două terase mari. In 40 de camere din barăci, sunt amenajate celelalte săli de curs destinate ştiinţelor naturale, atelierele de lucru şi camere de locuit pentru personalul institutului. Institutul are acum 126 de elevi şi eleve, între 10—17 ani. Copiii sunt împărţiţi în 8 kvuţot (grupuri) între cari şi un grup de tineri din Polonia cari au venit aici înainte cu un an şi jumătate. In afară de specialităţile generale, se învaţă în institut două limbi străine: araba şi engleza. Se dă o educaţie muzicală, artistică şi fizică. Orele dinainte de prânz sunt consacrate învăţământului teoretic, iar cele de după prânz muncii fizice. Institutul dispune de o bibliotecă pedagogică bogată şi o bibliotecă pentru copii de vreo 1.500 de volume. Societatea copiilor din institut formează şi un Ken Schomrian (gen tineri din Polonia care a venit aici înainte cu un an şi ju. Eretz Israel. Corpul pedagogic — dintre cari unii dintre cei mai buni pedagogi din ţară — şi chiar lucrătorii tehnici din institut sunt şi ei recrutaţi din Kibutzim. In urma înmulţirii copiilor din Kibutzim şi a maturizării lor, au început să se facă în ultimul timp pregătiri în vederea ridicării celui de al doilea institut educativ al lui Kibutz Artzi.

Hamahlaka litnuat hanoar. (Departamentul mişcării de tineret). Acest departament îndrumează activitatea trimişilor lui Kibutz Artzi în organizaţiile schomriene din Galut şi din Eretz Israel; are legături cu conducerile centrale pe ţară şi cu conducerea mondială a mişcării Haschomer Hatzair. In ultimul timp a înfiinţat un birou de legătură la Geneva. Acest departament dirijează şi activitatea comisiunii de îndrumători ai tineretului ce a venit în ţară prin Aliat Hanoar, ce se educă în Kibutzim Haschomer Hatzair (astăzi sunt 14 asemenea grupuri ce numără 350 de băeţi şi fete) în vederea unei vieţi Kibutziene autonome.

Arhion ubeit hagnazim şel hatnua (Arhiva mişcării şi muzeul) au fost amenajate odată cu ridicarea căminului mişcării. S'a strâns până acum mult material din istoria celor 27 de ani ai mişcării: presă, literatură, protocoalele congreselor şi conferinţelor, arhivele diferitelor organizaţii pe ţară şi a instituţiilor superioare din mişcare, fotografii şi diferite relicve ale mişcării. In ultimul timp au fost aduse în arhivă steagurile mişcării ce au fost salvate cu mare sacrificiu din zonele ocupate ale Poloniei. Arhiva şi muzeul se transformă din ce în ce în acţiunile cele mai frumoase ale lui Kibutz Artzi. Conducerea muzeului s'a adresat tuturor organizaţiunilor şi schomrimilor din diferite ţări cu rugămintea de a se trimite tot ce este în legătură cu mişcarea (reviste şi broşuri, carnete, insigne, steaguri, etc.).

Beit hatnua (Căminul mişcării) — reşedinţa instituţiilor centrale ale mişcării — a fost ridicat la Merhavia. Clădirea, având două etaje, a fost ridicată printr'un efort comun al tuturor Kibutzim-ilor, conform unui plan întocmit de unul din membrii mişcării. In cămin se găsesc: secretariatul Comitetului Executiv şi departamentele sale, redacţia săptămânalului „Haschomer Hatzair", arhiva mişcării, muzeul şi tipografia mişcării, care începe zilele acestea să funcţioneze. Clădirea mai cuprinde şi o sală pentru şedinţe şi întruniri.

Beit hadfus (Tipografia) proprie a mişcării a fost un vis de demult care s'a transformat însfârşit în realitate. Cu ajutorul banilor simpatizanţilor mişcării din Statele Unite s'a obţinut suma necesară. Spre sfârşitul lui Februarie s'a obţinut autorizaţia guvernului pentru funcţionarea tipografiei. In ultimele luni maşinile au fost instalate, localul amenajat pentru acest scop şi în zilele acestea îşi va începe activitatea. Maşinile perfecţionate vor face posbil ridicarea revistei şi a bibliotecii muncitoreşti" la un nivel superior şi — în genere — vor deschide noui orizonturi în activitatea de clarificare şi îndrumare, atât în interior, cât şi în exterior.

In afară de aceste departamente enumerate mai sus mai există o serie întreagă de comisiuni pentru sport, îndrumarea gospodăriei casnice în Kibutzim, pentru sănătate, etc.

Insă activitatea vastă şi multi-laterală desfăşurată în interior, nu constitue singura preocupare a lui Kibutz Artzi. Creşterea forţei interne şi lărgirea bazei lui Kibutz Artzi în Ischuv, i-a dat posibilitatea să-şi îndeplinească în mare măsură rolurile sale publice, pe care şi le-a impus dela înfiinţarea sa. Această activitate publică este desfăşurată de către membri din Kibutzim şi reprezentanţii lui Kibutz Artzi în fiece oraş, colonie şi localitate unde se găsesc Kibutzim ale lui Haschomer Hatzair sau oameni cari împărtăşesc concepţiile ideologice ale lui Kibutz Artzi. In afara acţiunii de clarificare care este dusă de săptămânalul „Haschomer Hatzair" au loc cicluri de referate din partea lui Kibutz Artzi, cu privire la problemele fundamentale ca şi la cele actuale din Ischuv, Histadrut Haovdim şi mişcarea sionistă. Reprezentanţii lui Haschomer Hatzair activează în toate instituţiile locale şi superioare ale lui Histadrut Haovdim, în Waad Haleumi al lui Kneset Israel, în Marele Comitet Sionist de Acţiune şi în micul Comitet de Acţiune. Fracţiunile lui Haschomer Hatzair apar la toate întrunirile Histadrutului, Ischuvului sau mişcării sioniste mondiale. La ultimul Congres Sionist (Basel, 1939), fracţiunea lui Haschomer Hatzair numără 30 de delegaţi. La ultima conferinţă a Organizaţiei Muncitoreşti Agricole din Palestina, fracţiunea lui Haschomer Hatzair a format mai mult de 20% din delegaţii conferinţei. In Comitetul de Acţiune al lui Histadrut Haovdim participă patru reprezentanţi ai mişcării. Vreo 20 de trimişi speciali activează şi acum — în urma celor petrecute în Polonia — în sensul îndrumării în mişcările de tineret şi în „Hehalutz" din Galut.

Iată cum apare Kibutz Artzi al lui Haschomer Hatzair în Palestina şi domeniile sale de activitate pe pragul celui de al 14-lea an de existenţă.

Rezultatele la cari a ajuns Kibutz Artzi nu au desminţit credinţa în forţele mişcării şi în drumul halutzian specific lui Haschomer Hatzair.

Bunurile materiale şi morale pe cari le-a creat şi cultivat Kibutz Artzi în decursul anilor, nu servesc numai ca elemente de coeziune internă ce dau un sens vieţii miilor de schomrim ce trăesc în Kibutzim; ele servesc şi ca un far legărului de tineret halutzian din Galut, iar influenţa morală şi ideologică a mişcării schomriene creşte văzând cu ochii, trecând şi dincolo de frontierele mişcării.

Devotamentul halutzian al mişcării şi independenţa lui ideologică şi publică i-au ridicat nu odată adversari, ba chiar duşmani. Câte săgeţi otrăvite nu au fost îndreptate mişcării Haschomer Hatzair în decursul anilor săi de activitate? Chiar simpatizanţii şi admiratorii mişcării nu odată au fost induşi în eroare de calomniile şi insinuările la adresa lui Haschomer Hatzair.

Faptele însă — faptele concrete de creaţie halutziană — servesc drept răspuns decisiv atât atacurilor duşmane, cât şi îngrijorării simpatizanţilor mişcării.

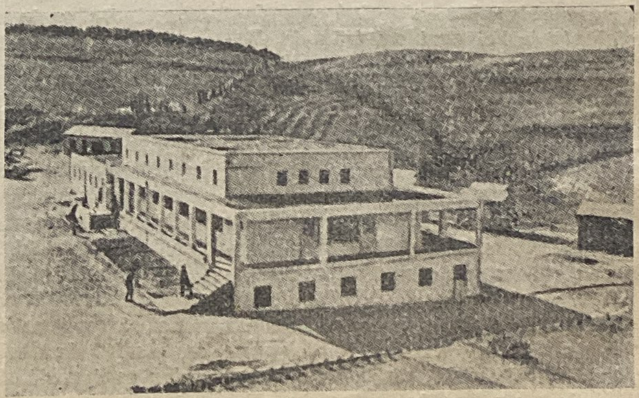

INSTITUTUL EDUCATIV MISCHMAR HAEMEK

CUM TREBUE SA FIE EDUCATORUL

Mişcarea noastră se bazează pe principiul auto-educaţiei. Care este, deci, rolul conducătorului? Posibil, că numele de conducător nu se potriveşte cu fondul auto-educaţiei. E important, prin urmare, să dăm o definiţie exactă a esenţei sale. In şcoală profesorul apare ca unul care influenţează, iar educatul ca unul care e influenţat. Oare şi la noi e posibilă o asemenea diviziune între obiect şi subiect în educaţie? Nu. Pe conducătorul nostru nu-l putem privi ca pe un profesor sau ca pe un educator în sensul obişnuit al cuvântului. Tânărul, care are la noi funcţiunea de conducător, nu posedă o erudiţie pedagogică şi nici nu are experienţă pe tărâmul educativ. Conducătorul nostru nu vine din afară să lucreze, ci din interior. O grupă sau o clasă la şcoală, îşi creează raporturi sociale, dar profesorul stă, în deobşte, în afara ei. Există o distanţă mare între el şi elevi. Nu astfel este la noi. Tânărul care îndeplineşte funcţiunea de conducător trebue în primul rând să se încorporeze în grupul său. Nu are voie să apară din afară. El trebue să trăiască împreună cu grupul pe care-l conduce, iar lucrul său trebue să cuprindă întreaga sa sferă. El nu are voie să fie unilateral în apariţia sa. Nu ajunge numai să ţină un referat. El va reuşi şi ca referent numai când va sta cu ambele picioare în grupul pe care-l conduce şi când urechea lui va fi atentă la tot ce se petrece în jurul său. Altfel, grupul îi va apărea ca ceva închis, în care nu poţi pătrunde. Rolul conducătorului nu trebue să constea în a da materialul de-a gata. E just că uneori această cale e mai uşoară decât aceea a activizării unităţii educative, transformând-o într'un colectiv viu şi răspunzător de faptele sale. E mai uşor uneori să ţii un referat decât să determini şi să pregăteşti pe altul să ţină. E mai greu să păşeşti pe calea muncii proprii decât în a da material suficient. Cu toate acestea trebue să alegem calea mai grea.

Tânărul ce îndeplineşte la noi funcţiunea de educator, nu este educat conform specialităţii sale. El îşi îndeplineşte funcţiunea dintr'o necesitate interioară, conştient de misiunea sa. Tot aşa cum un om îşi ia asupră-şi anumite îndatoriri, el îşi ia şi această îndatorire. Ea isvorăşte din sentimentul de comunitate interioară care uneşte în mişcarea noastră toate vârstele. Toate păturile educative trăiesc într'o singură atmosferă educativă. Se întâmplă la noi ca nu numai conducătorul şevetului (păturii mici), ci şi cei mai tineri să iubească şi să se ocupe de Bnei Midbar (cea mai tânără pătură educativă). Aceasta rezultă dintr'o comunitate socială ce se crează în organizaţie şi ea dă impuls conducătorului în activitatea sa. Cu toate că tinerii noştri conducători n'au dintru început bagajul educativ suficient, au însă ceva foarte important: simpatia reciprocă între ei şi cei mai tineri. Ceeace se cere deci dela un conducător, este în primul rând o atitudine de simpatie şi iubire faţă de educat.

Nu trebue să silim pe tineri la lucru. Înţelegerea noastră educativă va consta în faptul că vom şti să trezim interesul tânărului, folosindu-l apoi pentru activitatea sistematică educativă. Spre exemplu: copiii mici din prima pătură educativă, obişnuiesc să se organizeze singuri pentru un joc comun. Ei ştiu să stabilească între ei regulile şi legile jocului. Dela această însuşire trebue să pornim în activitatea noastră cu ei. O mare greşeală va face acel conducător care nu va lua în consideraţie necesităţile vârstei şi va căuta să lucreze cu ei conform cu starea sa. Dacă vom introduce la ei jocul liniştit, intimitatea, în locul jocului de mişcare, zburdalnic, vom pierde orice influenţă asupra lor pentru că interesul lor va căuta atunci un alt cadru în care să se manifeste. Aceste însuşiri naturale trebue să ştim să le folosim în stabilirea oricărui program de activitate. Conducătorul nostru, după cum am spus, trebue să fie treaz la tot ce se întâmplă în grupul său. Şi acest lucru este mult mai uşor conducătorului nostru decât unui pedagog diplomat cu vechime, dintr'un simplu motiv: între conducătorul nostru şi educaţi nu este o distanţă mare. Conducătorii noştri nu sunt mult mai în vârstă decât grupurile lor. A conduce la vârsta aceasta nu constitue o aptitudine cu care numai puţini

EXCURSIE IN BABYLON

Şi a fost o dimineaţă — şi a mai fost o dimineaţă.

Intre cele două dimineţi au fost înghiţiţi 860 de kilometri — distanţa între Damasc şi Bagdad. Drumul se întinde aproape în linie dreaptă dela apus spre răsărit. „Maarava" — această poreclă dată lui Eretz Israel, pe care obişnuiau s'o întrebuinţeze înţelepţii evrei cari au trăit în Babylon, îşi găseşte astfel o explicaţie clară, mai mult: îţi vine s'o întrebuinţezi şi tu.

Maşina merge cu o viteză de 45 km. pe oră. Nu e o şosea asfaltată, însă drumul e reparat şi îndreptat. Valuri antice ascuţite, sub formă de pâlnii întoarse, îţi arată să ţii dreapta sau stânga, să mergi drept înainte sau să ocoleşti.

„Drumul acesta a fost realizat abia acum un an şi jumătate" — spune arabul din Damasc, cu figura aristocratică şi om învăţat, care s'a plictisit de postul de funcţionar şi a intrat în învăţământ — „dacă ai fi trecut pe-aici mai înainte, ai fi murit de zece ori pe ceas".

Acest deşert al Siriei, care desparte Hacha „ţara de aici" (Eretz Israel) de Hatam (Babylon), nu e un deşert de nisipuri, ci un pustiu încins, ars, semănat cu pietriş şi grămezi de bolovani. De unde provin aceste grămezi? Se vede că Cerul le-a semănat pe-aici. La orizont, spre stânga, se înalţă munţi povârniţi. După remarca lui H. A. Ginsburg, în numărul din Ianuarie 1939 al revistei de informaţiuni a societăţii evreeşti pentru cercetarea Palestinei şi a antichităţii sale, acesta ar fi pustiul Kadesch (Psalmi 29).

Toată ziua a bătut un vânt de răsărit şi drumul nostru era spre Est, adică împotriva vântului. De-aceea era destul de cald şi după masă, chiar mai mult decât destul.

Incă decuseară, când ni s'au indicat locurile în autobuz, m'au impresionat robinetele fixate în pereţii săi, câte un robinet lângă fiecare scaun. Din aceste robinete curge apă rece.

Intr'adevăr, această „fântână a lui Miriam" care însoţeşte pe călători, îndulceşte asprimea pustiului şi face să se risipească groaza de el. Când m'am întors pe acelaş drum şi maşina s'a oprit din mers puţin înainte de amiază şi noi am ieşit să facem câţiva paşi pe pământul pustiului — abia atunci am simţit realitatea şi căldura sa. Autobusul arunca o umbră de vreo jumătate de metru. Această umbră ne atrăgea pe toţi şi de ea am rămas fixaţi cu toţii.

M'am gândit la profetul Iona după ce a pierdut ricinul: „Şi a bătut soarele pe capul lui Iona şi el a leşinat şi sufletul său dorea moartea şi a spus: Mai bine e moartea decât viaţa mea".

Nu e vorbă goală. Poţi muri de lipsă de umbră în această regiune arzătoare, care se întinde pe distanţe imense fără să vezi un copac, fără umbra unei coline, fără pânza unui cort.

sunt înzestrați. La o vârstă mai matură într'adevăr numai puțini sunt înzestrați cu aceeași însușire, fapt ce nu e la conducătorii noștri. Nu cerem dela conducătorul nostru să fie tobă de carte dela început; o condiție sine qua non este posibilitatea de a se perfecționa pe toate tărâmurile. Conducătorul nu va putea îndruma desăvârșirea celorlalți, dacă în primul rând el nu se va desăvârși. Conducătorul trebue să-și însușească cunoștințe, nu pentrucă ar avea nevoe de ele pentru grupul său, ci pentrucă aceasta formează primul pas în desăvârșirea sa.

Când se transformă conducătorul într'o personalitate conducătoare? Atunci când radiază în jurul său prin exemplu viu și îndrumător. Ce este educația? Fiecare om trăește într'o lume plină de fel de fel de lucruri și fenomene și el trebue să se găsească pe sine în toate acestea. Omul trebue să-și găsească locul său în lume și educația trebue să-l ajute în cucerirea acestui loc. Ce diferență este între un sugaci și un om matur?

Omul, la începutul vieții sale, nu cunoaște încă limitele între el și mediul său, încă nu distinge între el și ce se găsește în afara lui. Puterea de delimitare se desvoltă în om odată cu maturizarea sa și cu cristalizarea „eului" său. Dacă omul nu-și fixează bine atitudinea sa față de lumea înconjurătoare, atunci e în pericol ca viața să-i fie plină de conflicte și complexe; pentrucă, fără a-și cunoaște locul său, va avea dorinți cari nu se pot realiza. Și o dorință care nu se împlinește, este originea complexelor sufletești. Scopul educației noastre este: *a ajuta pe om să-și găsească locul său în lume, în societate și în popor*, a face să-i pătrundă conștiința misiunii sale în lume, în popor și în societate. Dacă acest lucru e important pentru fiece om, e cu atât mai important pentru un evreu. Tocmai evreul trebue să-și fixeze atitudinea justă față de lumea înconjurătoare, pentru a nu fi expus unei tragedii veșnice. Evreii din Germania au trăit cu iluzii timp de generații, fără o atitudine justă față de mediul lor; aceasta e taina tragediei lor. A defini „eul" unui om, înseamnă: a crea în primul rând în el un embrion moral puternic din care să se poată desvolta forțe defensive și ofensive în toate timpurile, condițiunile și situațiile.

Dar acest embrion moral nu-l vom putea crea în om, dacă nu vom activiza pe om încă de tânăr, dacă nu vom trezi în el o atitudine activă față de viață, neläsându-l un element pasiv și un post de recepții numai. Greșeala cea mai mare a școalei vechi este transformarea copilului într'un obiect pasiv. In contrast cu aceasta noi arborăm lozinca autoeducației spre faptă! Omul să nu stea pasiv în lume, să-l îndreptăm pe tânăr în cucerirea drumului său în viață prin toate puterile sale!

Psihologia individuală stabilește că fiecare om, atâta timp cât mai e tânăr, are un simț de inferioritate față de unul în vârstă. Acest sentiment trebue învins. In primul rând îl vom desrădăcina prin faptul că-i predăm tânărului un lucru răspunzător în mișcarea noastră. Să nu spună tânărul că nu e potrivit acestui rol că este peste puterile sale. Omul nostru se desvoltă tocmai prin îndeplinirea misiunii sale. Mai mult decât îi aduce foloase omul misiunei, îi aduce misiunea foloase omului.

Mișcarea noastră și-a luat în sarcină misiuni istorice, naționale și sociale. Unde sunt forțele pentru a duce la bun sfârșit aceste misiuni? Răspuns: Forțele care ne-au adus până aici! Mișcarea noastră a fost dela început o mișcare de tineret, și această mișcare de tineret a ridicat Kibutzim în Palestina, a dat naștere conducerii sale și schlihimilor săi. Taina creșterii și a desvoltării în interior am aflat-o și ea constă în descoperirea cea mare a mișcării noastre în generația realizatoare; și să nu sărăcim izvoarele desvoltării! Să învingă tinerii noștri simțul de inferioritate, să aibă îndrăzneala tinereții și să simtă teren solid sub picioarele lor chiar când n'au în cine să se încreadă și pe cine să se bizue. Mișcarea noastră și-a luat asupră-și misiunea haluțiană și noi spunem că ea trebue să fie sintetică și cuprinzătoare. Tendința spre sinteză în educația noastră, nu e fructul eforturilor unui om, ci al colectivului educativ. Educația noastră sintetică este rezultatul influenței reciproce între diferitele forțe ascunse în grupurile noastre educative. In fiecare grup putem găsi: scriitorul, artistul, gimnasticianul, meșteriașul și conducătorului nu-i rămâne decât să-i îndrumeze și să-i organizeze. Aceasta este rolul conducătorului.

Trei lucruri să accentueze conducătorul în educația sa: a) o atitudine de simpatie din partea lui față de tânăr b) O preocupare de auto-desăvârșire pe toate tărâmurile; c) Tendința de a servi ca exemplu viu, ca personalitate educativă.

IACOB GOTLIEB

Când am expus acest lucru unui tovarăș, el mi-a răspuns astfel: Această descriere e dată în Biblie în 3 cuvinte:

Veein nistar mehamato (și nu e nimeni care să să ascundă de soarele său).

E drept că arșița te urmărește și nu-ti dă pace. Ea ți se arată ne fereastra autobusului, în spațiul limpede și se tine după tine la orizont, de-alungul drumului. Și acolo ți se pare că vezi parcă un lac și un fel de copaci și parcă o ceață așternută peste ele.... Soferilor acest lucru le produce impresie. Si jur ne Zahariel, îngerul luminii, că nu știu să explic cum trebue secretul acestor viziuni-enigmă înșelătoare ale deșertului arid...

Am ajuns la locul conductei, a canalului care duce petrolul din câmpiile Mossul și-l varsă în golful Haifa, lângă Kiriat-Haim a noastră. Salut, cunoscutului în țara arșițelor! Aici, în locul întâlnirii noastre, el nu e ascuns în pământ; străbate descoperit deșertul și trasează în el, în văzul tuturora, o linie a faptei civilizatorii. „Sunt mărturie, spune canalul, că aceste popoare civilizate ar fi în stare să dea deșertului umezeală și să-l facă să rodească, dacă forțele lor ar voi într'adevăr să populeze lumea..."

Și iată în ce constă lucrul conductei. La instalarea sa au muncit cincisprezece mii de oameni timp de trei ani. Această conductă de 1.150 mile străbate deșertul din Kerkuk până la Eufrat și de-acolo la Trivolis în Siria și până la Haifa prin Transiordania și pe cea mai mare parte a parcursului e îngropată în pământ.

Această lucrare a costat aproape 10 milioane lire sterline și poate concura cu opera de săpare a Canalului de Suez sau Panama. Lucrarea a fost terminată la sfârșitul lui 1934. Conducta poate transporta trei milioane de tone de petrol pe an.

Ingineri din 16 țări au muncit la croirea drumului. Au fost străbătute stânci, au fost construite poduri peste patru fluvii, au fost săpate tunele sub Eufrat și Tigru, Orontes și Iordan. Au fost îngropate în pământ 116 mii de tone de oțel.

Pentru instalarea unei linii telefonice și telegrafice paralele au fost aduse 25 de mii de turnuri de oțel. Au fost instalate trenușoare pe pământ și funiculare. Dealungul conductei au fost clădite 12 schele de petrol, case pentru muncitori și ingineri, aerodromuri.

Șoferii americani și scoțieni au îmbrăcat măști de gaze la transportarea pe această cale nebătută a cantităților de fier și de oțel. Furtunile pustiului n'au putut să facă să eșueze acest efort uman.

Lucrul a început le Kerkuk. Grupuri de muncitori de câte 300 fiecare au pus săpânire pe deșert. Lucrul era împărțit în mod exemplar. Se instala o milă de țevi pe zi, până s'a ajuns la țărmul Mării Mediterane.

D. REMEZ

(Davar Lagola)

In ţările arabe

Progresul în Saudia

Şi Saudia se găseşte în sfera ţărilor arabe ce încep să se desvolte în condiţiunile specifice lor. E îndoelnic dacă există un plan larg pentru desvoltarea Saudiei şi e clar că cercurile conducătoare de acolo au o mare teamă faţă de rezultatele unui progres intensiv şi rapid. In orice caz, desvoltarea unei ţări din pustiu e legată de probleme grave. Iată de exemplu — ţara wahabiţilor (sectă musulmană fondată în Arabia la sfârşitul sec. XVIII de Mahomed Ibn Abdul Wahab). Orice încercare de cultură europeană în ţările islamului trezeşte în sânul populaţiei sentimente de ură şi duşmănie, iar la conducători convingerea că pustiul trebue desfiinţat cu o deosebită precauţie.

Dar, nu există vreo excepţie dela legea progresului chiar în Saudia. Societăţile de petrol şi metalurgice, americane şi engleze, răscolesc pământul ţării şi scot la iveală bogăţiile ei. După aprecierea lui Filbi, cele patru sonde din Bal Hasa (golful Persic) produc 400 tone pe săptămână. Regele primeşte patru shilingi în aur de fiecare tonă. După Filbi societăţile de petrol aduc o sută de mii de livre sterline pe an, în tezaurul saudian. După alte aprecieri, veniturile pe an au ajuns la 300 mii lire sterline.

Societatea anglo-americană de mine, exploatează minele de aur din Hedjas. Acestea sunt cunoscute încă din antichitate. In vara trecută a început exportul aurului în străinătate, tezaurul din Saudia căpătând o bună parte din profit.

Până înainte cu un an-doi, venitul cel mai important din bugetul Saudiei (între un milion şi două milioane de lire)— îl constituia pelerinajul. Intrările din această ramură au fost evaluate la vreo jumătate milion de lire. Această evaluare a fost făcută pentru un număr de vreo 60 mii de pelerini. Dar în acest an, numărul pelerinilor a scăzut până la mai puţin de jumătate (vreo 23.000). Zeci de mii de oameni din India şi din insulele Indiei Olandeze au sărăcit mult în ultimul an. Din India au venit numai 6250 de pelerini, din insulele Indiei — 6600. In locul sprijinului pe care Saudia îl avea până în 1923 din partea Angliei, şi în locul dependenţei de pelerini, cari constituiau intrările principale din buget, — Saudia are acum alte intrări de pe urma aurului şi a petrolului, intrări cari cresc pe an ce trece.

Chiar şi noul acord între Saudia şi Egipt, după mulţi ani de supărare, are drept scop afluenţa de mari sume de bani din proprietăţile *Wakuf* (numele ce se dă în ţările musulmane tuturor instituţiilor religioase sau fundaţiilor pioase) din Egipt, destinate oraşelor sfinte din Hedjaz, şi alte intrări. Egiptul va participa de acum la croirea drumurilor şi la înfiinţarea întreprinderilor de apă şi lumină şi aceasta va ajuta sporirii pelerinilor. Lucrările de şoseluire au şi început.

Din Irak a fost invitată în Saudia o delegaţie de ingineri şi agronomi pentru săparea de fântâni arteziene în părţile roditoare din Nedjd. S'au făcut câteva experienţe reuşite: într'un loc s'a ajuns la 64.000 de galone (un galon = cc 4 ½ litri), iar în alt loc — 166.000 galoane. Descoperirea apei va face posibilă irigaţia în oazele deşertului şi va lărgi agricultura — tendinţa regelui Ibn Saud.

Dar, ca în toate ţările sărace ce tind să să se ridice din pulbere în această epocă, progresul din Saudia este împiedicat din cauză că o mare parte din eforturi este consacrată armatei. Ibn Saud se străduieşte şi în acest război, ca în războiul precedent, să înoate cu iuţeală şi înţelepciune între bancurile de nisip ale ţărilor beligerante, fără a se amesteca şi fără a fi atins. El nu a găsit cu cale nici să proclame neutralitatea sa, pentrucă alianţa sa cu Anglia — alianţă destul de trainică — nu-l obligă la nici o proclamaţie şi atâta timp cât pacostea n'a ajuns până la ţara lui, el nu se simte obligat să ia vreo atitudine. Deocamdată el se îngrijeşte de ziua de mâine, şi cine poate şti ce va face mai târziu? De-ocamdată, armata se bucură de o atenţie deosebită din partea conducerii din Saudia. Se reorganizează comandamentul. In locul regimului militar de pustiu, — în care regele este şeicul triburilor şi comandantul oştirii în timp de război — a fost numit un prinţ moştenitor, Emir Saud, în calitate de comandant suprem al armatei saudiene. In afară de el, a fost ales un stat major cu un ofiţer experimentat în frunte, Muhmad Tark Bek Al-Afriki.

Şeful statului major a făcut vizite acum în toate statele arabe şi în Egipt şi a avut convorbiri cu autorităţile militare despre sistemele organizării moderne a armatei. Intr'o convorbire cu ziariştii din Bagdad, el a declarat că regele Ibn Saud doreşte să-şi organizeze armata după metodele europene cele mai moderne, adică: armată motorizată.

Prima misiune a noului comandant suprem este organizarea aviaţiei saudiene. Au şi sosit specialişti din Egipt la Riad, pentru ridicarea unui aerodrom militar. Acest fapt este important şi caracteristic pentrucă triburile din Nedjd s'au împotrivit până acum din toate puterile, înfiinţării unui centru aerodromic în ţara lor. Impreună cu specialişti, a sosit de-asemeni din Egipt şeful aviaţiei saudiene, Ibd Alla Al Mandili.

In vederea intensificării activităţii guvernului pentru înfiinţarea aviaţie, a luat naştere la Mecca „asociaţia aviaţiei arabe". Această asociaţie a lansat următorul apel către pelerini: „Nu uita, tu, care te urci în casa sfântă a lui Allah, fanatic întru mărirea Islamului şi ridicarea valorii sale, că fiecare musulman fanatic are datoria sfântă de a sprijini asociaţia aviaţiei şi a educării de aviatori arabi, în vederea măririi şi fortificării Islamului şi a ţării sale sfinte" etc.

Conform hotărîrii regelui se va instala în curând în Saudia o staţie de telegrafie fără fir pentru a consolida legăturile între locuitorii din ţară şi pentru a mări propaganda în lumea musulmană în vederea pelerinajului spre Hedjaz. Dar încurajarea pelerinajului nu depinde numai de musulmani, ci şi de atitudinea pozitivă a guvernelor (Anglia, Franţa, Olanda, Turcia, Iran, Egipt şi Irak). De aceea regele a avut grijă ca în timpul pelerinajului să nu se ducă nici o propagandă politică împotriva acestor guverne. Această atenţie a fost necesară mai ales în acest an pentrucă — după cum se anunţă—s'au găsit printre pelerini agenţi musulmani cari au sosit din India ca propagandişti ai Rusiei şi ai Germaniei.

In ce priveşte atitudinea regelui Ibn Saud faţă de ideea pan-arabă în această epocă, merită să citâm proclamaţia lui Fuad Bek Hamza reprezentantul Saudiei la Paris. El a declarat, într'o convorbire cu un ziarist francez:

„Poate e încă timpuriu să vorbim despre unificarea ţărilor arabe. Nu ştim unde va ajunge situaţia internaţională, ca rezultat al situaţiei actuale. Popoarele arabe depind de acest rezultat. Imi pare că o unificare democrată ca Statele Unite, este forma cea mai bună de guvernământ, însă să nu anticipăm. Totul va veni cu timpul".

„Davar Lagola" M. A.

A apărut broşura „Pe frontul realizării" (în românește şi în idiş) de Aharon Cohen, cu un bogat material statistic cu privire la desvoltarea operei de reclădire a Palestinei din ultima vreme; punerea problematicei Palestinei în lumina noului război; analiza posibilităţilor Palestinei şi a capacităţii ei de absorbţie.

Broşura cuprinde 40 de pagini şi se vinde cu preţul de lei 10. Cei cari doresc s'o cumpere, să se adreseze „Mântuirii Noastre".

MUNCITORIMEA EVREEASCĂ
DIN PALESTINA IN EPOCA TURBURĂRILOR

In epoca de prosperitate care a început din 1932 şi a continuat (fără a lua în consideraţie epoca scurtă a crizei abisiniene) aproape până la isbucnirea turburărilor din Aprilie 1936, Eretz Israel s'a găsit într'o continuă creştere şi a cunoscut o epocă de construcţie, neîntâlnită încă până atunci. In acest scurt timp, Ischuvul palestinean şi-a dublat populaţia. Posibilităţile de absorbţie ale Palestinei şi nenorocirile ce s'au abătut atunci asupra Diasporei Europei Centrale şi Orientale — au produs o schimbare hotărâtoare în poziţia operei palestinene în sânul judaismului. Până la această epocă, numai păturile halutziene şi-au legat soarta vieţii lor de opera sionistă, în timp ce pentru massele mişcării sioniste Palestina constituia o programă politică şi ceva spre care năzuiau numai. In activitatea zilnică, mişcarea sionistă se ocupa cu lupta pentru apărarea drepturilor naţionale în Galut şi cu organizarea sprijinului pentru Eretz Israel.

In epoca de prosperitate, Eretz Israel s'a transformat din **obiectul central** al mişcării în **subiectul central** al ei. Eretz Israel şi sionismul au devenit din ce în ce noţiuni identice; nu mai era vorba de năzuinţă, de sprijin, ci de legarea viitorului masselor din Galut cu Eretz Israel, care constituia pentru ei cea mai serioasă speranţă de existenţă.

Şi ceeace se întâmplă cu sionismul în genere, a ieşit şi mai bine la iveală în lagărul muncitoresc. Numărul muncitorilor s'a triplat în timpul alialei de masse şi — împreună cu cei dependenţi de ei — a ajuns până la jumătatea populaţiei Ischuvului. Massele de imigranţi, şi părţile cari n'au vrut să înţeleagă, s'au convins din realitatea palestiniană că nu vor putea continua aici existenţa lor galutiană şi că există un singur răspuns la problema vieţii lor: **munca**. Pentru majoritatea alialei, Palestina s'a identificat, vrând nevrând, cu trecerea la o viaţă productivă şi odată cu aceasta, mişcarea muncitorească devine cea mai importantă sursă de primire a masselor de imigranţi.

Dar, epoca de prosperitate a alialei a fost şi o epocă de grea criză pentru munca evreească; şi această criză a luat naştere numai dintr'o slăbiciune internă. Aliaua cea mare a fost însoţită de o părăsire în massă a meseriilor ca: agricultura salariată, munca în cariere de piatră, munci publice şi în porturi, etc. Cu toate că prosperitatea s'a evidenţiat printr'o trecere rapidă a majorităţii imigranţilor la viaţa productivă, acest proces a suferit de pe urma „monoproductivizării", adică a concentrării exagerate în construcţie şi industria legată de ea. Această părăsire a unor meserii şi intrarea în ramurile mai rentabile, a determinat ca în gospodăriile evreeşti dela sat şi oraş să lucreze în timpul sezonului vreo 20.000 de muncitori ne-evrei.

Continuarea construcţiei în timpul turburărilor şi eliminarea elementelor negative a epocii de prosperitate — au fost cele două misiuni în faţa cărora au stat Ischuvul şi mişcarea muncitorească. Oare muncitorimea a trecut acest examen, oare ea a continuat să mai fie refugiul principal al alialei care a trecut peste toate obstacolele şi a adus mii de oameni în Palestina? Incotro s'au îndreptat şi cu ce s'au îndeletnicit zecile de mii ce s'au adăogat Ischuvului în anii sângeroşi?

Vom încerca să răspundem la aceste întrebări prin următoarele cifre:

TABELA 1.

CREŞTEREA ISCHUVULUI ŞI A HISTADRUTULUI

Anul	Numărul locuitorilor	Membrii histadrutului	% din Iscuhv
1920	67.000	4.500	7%
1932	180.000	27.500	15%
1936	375.000	86.800	23,1%
1940	477.500	120.700	25,3%

De aci rezultă că muncitorimea se află într'un continuu proces de creştere, nu numai într'un mod absolut. Intoarcerea către Sion se caracterizează printr'o creştere relativ mare a părţilor muncitoare dintre locuitori. In cei 19 ani de existenţă, histadrutul a ajuns dela a cincisprezecea parte a Ischuvului, la o pătrime. Acest fenomen se transformă în legea de fier a întoarcerii către Sion.

„Sionismul oferă posibilitatea unei munci grandioase pentru poporul evreu" — a spus Herzl. Şi în acest fapt rezidă valoarea şi forţa de atracţie a Palestinei pentru massele lui Israel cari sunt lipsite de posibilitatea de existenţă autonomă în economia din Galut. Procesul stratificării meseriilor care însoţeşte stabilirea emigranţilor în Palestina, adică pătrunderea continuă în toate ramurile gospodăriei evreeşti mixte, constitue posibilitatea de a exploata într'un mod maximal această şansă istorică. In epoca turburărilor trebuesc amintite *două date* de o importanţă deosebită pentru muncitorime: în zilele sângeroase muncitorimea a devenit majoritatea hotărâtoare a Ischuvului, şi histadrutul a depăşit limita primei sute de mii.

TABELA 2.

CREŞTEREA ISCHUVULUI ŞI A HISTADRUTULUI

Epoca	Creşterea Ischuvului	Creşterea histadrutului	Int. în hist. în %
Din 1920 până 1931:	113.000	23.000	22,0%
„ 1932 „ 1935:	195.000	53.900	30,4%
„ 1936 „ 1939:	102.500	33.900	33,1%

Avem în faţa noastră un tablou a trei epoci de alia. Prima este epoca unei alia restrânse, în mare parte halutziană. Aici stăm în faţa unui fenomen foarte interesant: intrarea în histadrut era atunci cea mai mică, numai cu puţin trecea de o cincime a Ischuvului.

Se vede că au acţionat doi factori. In acei ani, înmulţirea naturală a ocupat, în mod relativ, un loc important în creşterea Ischuvului (vreo 32 de mii, 28% din creşterea Ischuvului), în timp ce aliaua nu era mare. Lipsa unui surplus potrivit de oameni de vârsta muncii a fost o piedică în mărirea histadrutului. In al doilea rând, o parte însemnată a alialei din acea epocă trebue pusă în socoteala alialei a patra: şi aceasta era producătoare numai într'o mică măsură. Ea a pus bazele clasei mijlocii moderne dela oraş, însă către industrie nu s'a îndreptat decât într'un procentaj mic. Din 1921—1929, numărul muncitorilor din întreprinderile industriale a crescut numai cu 5.000.

Aliaua în massă, cu toate că şi ea era orăşenească, a fost, datorită caracterului ei industrial, de o mare importanţă pentru ţară. Datorită acestui fapt şi a unei puternice mişcări de construcţie, s'au creat posibilităţi mari de productivizare a celor veniţi în ţară. Pe lângă aceasta, aproape întreaga creştere din această epocă a venit din rândurile alialei, iar creşterea naturală a fost în mod relativ mică (vreo 20.000, 10,4%).

Intrarea în histadrut şi-a atins apogeul în anii sângeroşi. In histadrut au intrat vreo 34 de mii, cari constitue mai mult de o treime din creşterea Ischuvului din acea epocă. Dacă vom pune în socoteală că, din cauza alialei restrânse din timpul turburărilor, înmulţirea naturală a atins 30.000 (29%), rezultă că aproape jumătate din cei veniţi în ţară şi-a găsit drumul în histadrut (33.900 din 72.500, adică 46.6%). Vedem deci ce rol important joacă histadrutul în absorbţia alialei.

TABELA 3.

MEMBRII HISTADRUTULUI LA ORAŞ ŞI LA SAT

Anul	Oraşe	%	Sate	%
Ian. 1936	59.500	69,3%	27.300	30,7%
„ 1940	76.040	63,0%	44.660	37,0%

Una din rezultatele negative ale prosperităţii a fost creşterea exagerată a muncitorilor orăşeni pe socoteala satului. În timpul celor patru ani de prosperitate, histadrului a crescut la oraş cu 43 de mii de membri, în timp ce la sat numai cu 16.000. Tot în acea epocă, procentul histadrutului în agricultură a scăzut la 30%, faţă de 40% la începutul epocii de prosperitate.

Zilele sângeroase au readus situaţia dinainte. Procentul muncitorilor dela sat se apropie iar de 40%. Un proces analog a mai avut loc odată, în urma crizei alialei a patra, când un val de înflorire a cuprins ramura citricelor din colonii. Înflorirea satului şi însănătoşirea structurii muncitorimii s'au evidenţiat atunci prin părăsirea oraşului, adică printr'o migraţiune internă, în timp ce în epoca turburărilor, înmulţirea muncitorilor dela sat a fost un rezultat al dirijării majorităţii alialei noui către sat.

In timpul evenimentelor sângeroase s'au alăturat histadrutului 16.500 de membri la oraş, iar la sat peste 17.000. E pentru prima oară când într'o anumită epocă îndelungată, forţa de absorbţie a satului să întreacă pe cea a oraşului.

Dacă vom compara cele două epoci ce-au urmat una celeilalte, vom constata că în epoca prosperităţii s'au pus temelii solide pentru formarea unei muncitorimi orăşeneşti mari, din care partea organizată în histadrut se urcă la 75.000, iar în timpul turburărilor munca evreească a fost pe deplin introdusă în gospodăria sătească, unde membrii histadrutului ating 45.000.

Un loc aparte ocupă colonizarea muncitorească, acea a „turnului şi a zidului" şi aceea a gospodăriilor vechi. Prima a lărgit întinderea colonizării, a doua a mărit producţia şi a adaptat-o ceasului de faţă. Numărul lucrătorilor în colonii se ridică acum la 19 mii, faţă de 11.200 la începutul lui 1936, ceeace înseamnă că în timpuri de restriste s'au adăogat vreo 8.000 de muncitori şi muncitoare; *aceasta este creşterea cea mai rapidă a colonizării naţionale, dela începuturile ei.* Numărul sufletelor în coloniile muncitoare trece de 30.000. Trebue să ţinem seamă că numai o parte dintre cei ce urmau să fie colonizaţi au fost colonizaţi, aşa că primii ani ce urmează vor fi ani de lărgire internă.

Grupările colonizatoare au arătat destulă putere de muncă pentru a trece peste orice fel de piedici. Cele 44 de noui colonii muncitoreşti din ultimul timp au arătat credinţa în forţa noastră şi în viitorul operei noastre.

Insă, mai mult decât împărţirea între sat şi oraş, *au avut loc schimbări în îndeletnicirile muncitorilor.* Primele stadii de producţie, cari erau evitate în epoca de prosperitate — oferă ocum o sursă de existenţă pentru mii de familii muncitoare evreeşti.

TABELA 4.

SCHIMBARILE DE PROFESII LA MUNCITORI.

	Incep. 1936	Incep. 1940
Porturi, mare, pescuit	650	2.400
Piatră, pietriş	200	400
Poştă, cale ferată	850	1.200
Lucrări publice, întrep. internaţionale, etc.	200	3.000
Agricultura salariată	6.500	20.000
Total .	8.400	27.000

Aceste cifre ne arată în ce măsură au servit anii de turburări pentru o ofensivă cuceritoare pe tărâmul muncii. Aşa cum s'a dovedit pe tărâmul colonizatoric că putem merge *în orice parte a ţării*, tot aşa s'a dovedit că muncitorul se poate adapta *la orice fel de muncă salariată*, fie chiar din cele mai grele. Inainte cu vreme, acest pionerat halutzian era socotit ca o aptitudine a unora numai şi de aceea erau mulţi cari nu credeau în reuşita operei sioniste. Iată însă că au venit turburările şi au arătat că aceasta este însuşirea poporului care se întoarce în ţara sa.

Dacă la aceste zeci de mii din tabela 4, vom adăoga încă miile de poliţişti, gafirimi şi paznici, cei 20.000 de muncitori în coloniile muncitoreşti şi alte mii din industria grea, rezultă că majoritatea muncitorimii din Palestina trăieşte în primele ramuri de producţie.

Trebue de adăogat că o asemenea schimbarea în bine s'a petrecut şi în sânul muncitorimii din industrie. Cu toate că numărul lor nu s'a mărit în ultimii ani (vreo 25.000), totuşi ramurile industriale au variat, iar construcţia nu mai ocupă un loc atât de important.

Anii de prosperitate au arătat că Eretz Israel poate fi un refugiu pentru masse largi, iar în anii sângeroşi s'a văzut că massele pot fi absorbite într'un mod sănătos şi productiv. Astfel şi-au arătat poporul şi ţara posibilităţile colonizatorice şi prin aceasta, valoarea istorică a ultimilor două epoci sunt de o importanţă hotărâtoare în istoria întoarcerii către Sion; *creşterea alialei şi creşterea acţiunii de cucerire* — astfel vor fi numite în istoricul Ischuvului.

Pentru muncitorime, zilele turburărilor au fost zile de activitate intensivă. Mobilizarea pentru pază şi apărare, acţiunea colonizatorică şi de cucerire neîncetată, grija pentru continuarea alialei în toate condiţiunile existente, sub semnul acestor lozinci a stat muncitorimea din Palestina decând au izbucnit turburările. Şi dacă s'a frânt ofensiva inamicilor şi Ischuvul a început să ia iniţiativă proprie şi a progresat pe tot frontul, s'a realizat aceasta numai datorită consolidării „liniei histadrutului", de care s'au sdrobit toate uneltirile de distrugere.

D. B. (HAPOEL HATZAIR)

CAMPANIA K. HAYESSOD

Evenimentele excepţionale prin care trece azi omenirea, se fac resimţite şi în Eretz Israel. Viaţa economică a Işuvului are, evident, de înregistrat o încetinire a ritmului viu ce o caracteriza până la izbucnirea războiului. Dificultăţile mijloacelor de transport, restricţiunile inerente stării de război, precum şi eliminarea din schimbul de import-export a unor ţări ce s'au găsit antrenate în conflict au trebuit să aibă, în chip inevitabil, unele repercursiuni asupra activităţii evreimii palestiniene. Curajul atât de des încercat al Işuvului, însă, a învins şi de astă dată. Eretz Israel s'a acomodat nouii situaţiuni, în chip miraculos, numai în câteva luni. Conducătorii colectivităţii evreeşti din Palestina au izbutit să menţină intacte toate instituţiunile vitale ale Işuvului — subliniindu-şi tendinţa de a desvolta şi mai mult, sub imperiul necesităţilor de astăzi, opera de colonizare agricolă.

Este de la sine înţeles, însă, că Işuvul nu e încă atât de matur pentru a putea subveni la propriile sale nevoi. Fără sprijinul evreimii din afară, poziţiile câştigate în Erez sunt în primejdie. Depinde de conştiinţa şi conştienţa evreimii din lumea întreagă pentru ca renaşterea să poată fi realizată integral, pe temeiuri solide, de neclintit.

Campania Keren Hayessod începută acum câteva luni în Capitală a confirmat înţelegea profundă ce o are colectivitatea evreească pentru munca ce se desfăşoară în Palestina. Suntem siguri că aceleaşi ecouri îmbucurătoare ne vor veni şi din celelalte oraşe ale ţării, unde acţiunea va începe în curând.

MOMENTE DIN HACHŞARA

E noapte târziu. Halutzimii s'au culcat: doar câţiva am rămas şi stăm gânditeri la gura sobei. Suntem puţini şi focul e pe sfârşite. E o atmosferă de linişte, de seninătate. O bahura cântă încet şi frumos.

Am ajuns departe. Nu era dela început aşa. N'am avut dela început momente atât de frumoase, să stăm împreună, să cântăm împreună şi să ne uităm la foc.

Devenim romantici. De un romantism nou pentru noi, unul plin de sens. Ne place roşul cărbunilor, punctele de foc ce le împrăştie, ne încântă albastrul vesel al flăcărilor. Stăm aproape de foc, obrajii ne ard. E cald şi cântecul lin ne umple sufletele. Şi amintirile ne cuprind...

Ne-am adunat cu încetul. Veneau câte unul câte doi să ia locul celor ce plecau. Ne-am întâlnit veseli, încrezători. Am ieşit în viaţă plini de speranţă. Şi toţi credeam la fel; voiam să trăim împreună să ne realizăm împreună idealurile, să ne împlinim visurile.

Fiecare nou venit era primit cu bucurie, cu strângeri de mână. Ne priveam în ochi sinceri, încrezători...

Aşa a fost la început...

Au trecut multe şi acum toate-mi apar ca'n vis. Viaţa a început plină de probleme. Nu era chiar uşor şi nu ajunge să visezi câţiva ani când eşti tânăr şi încrezător. Nu ajunge. Viaţa vrea să te învingă. E mai greu de înţeles decât credeam — mult mai greu. Nu învăţasem decât fraze, principii, trebuia să învăţăm a fi oameni.

Trebuia să ne adaptăm unei vieţi noui, viaţa pe care în mod raţional o înţelegeam ca cea mai bună, cea mai frumoasă; dar sufleteşte nu eram pregătiţi pentru ea Trebuia să învăţăm a trăi ca fraţii şi sufletele noastre erau neşlefuite, nu eram încă iubitori.

Vedeam la început numai defecte; fiecare îşi mai trăia viaţa sa deoparte—nu ne înţelegeam, nu ne cunoşteam profund şi nici nu căutam.

Nu rupseserăm încă cu trecutul, cu familia; sufletul nostru, sufletul evreului îşi căuta după secole desăvârşirea. Şi era greu.

Evreii au trăit prea mult, au suferit prea intens, pentru ca să ne putem schimba într'o zi. Iubirea între oameni — ceva frumos. Dar nu uşor se ajunge la ea.

Trebuia să învăţăm să înţelegem pe cel cu care trăim, să-l ajutăm când are nevoie, să renunţăm pentru el. Trebuia să căutăm a vedea la început tot ce este mai bun, mai frumos. Acestea doar pot să ne unească — defectele, lipsurile, trebue îndepărtate şi aceasta este posibil numai prin iubirea aproapelui.

Şi a venit şi această iubire.

Am început să simţim nevoia unui prieten căruia să-i spunem ce ne frământă, să-i împărtăşim îndoelile, să-i cerem un cuvânt bun atunci când suferim şi un cuvânt de înbărbătare, de curaj când ne lovim de greutăţi.

Aşa ne-am apropiat unii de alţii. Incetul, împinşi de tendinţi normale, de necesităţi sufleteşti, de dorul de a trăi. Câte doi, trei, ne strângeam într'un colţ şi vorbeam, rădeam, cântam. Am început să simţim că este ceva care ne leagă. Am trecut şi prin clipe grele. Uneori credeam că trebuie să ne despărţim. Şi ne venea greu să credem acest lucru. Noi, care am trăit atâta împreună, noi să ne despărţim?

Mă uitam la fiecare. Fiecare îmi devenise drag, fiecare îmi părea deodată bun, plin de calităţi. Să ne fi despărţit, noi?

Am trecut prin clipe grele — şi au trecut şi ele. Şi atunci ne-am adunat iarăşi împreună să cântăm şi simţiam în suflete bucuria.

Bucuria de a fi rămas împreună, bucuria de a lucra mai departe cot la cot, de a putea duce mai departe viaţa împreună.

Şi atunci am început să ne dăm seama ce drag ne devenise colectivul pe care noi l-am creat, pentru care vrem să dăm tot: munca noastră, sufletul. Atunci ne-am dat seama ce legaţi eram unii de alţii. Ne priveam zâmbitori, în timp ce cântam. In ochii noştri strălucea ceva nou, ceva înţeles numai de noi.

Aşa am început...

Cărbunii din sobă mă privesc cu ochi de aur. Şi îmi spun atâtea!

La început lucram la fontă. La muncă grea, la muncă neagră. Şi nu eram pregătiţi. Strămoşii noştri nu ne-au lăsat în sânge îndemânarea la muncă, curajul de a începe un lucru greu şi de a-l termina cu dragoste.

Eram conştienţi de acest lucru, dar am mers la lucru cu încredere. Ştiam că avem de învins în noi un trecut de secole.

Am luat lopata cu încredere. Pământul era greu dar nu deajuns ca să ne oprească. Şi fonta la fel.

Şi nu era uşor. Formele erau grele, oboseam repede. Dar trebuia să continuăm.

Veneam acasă negri, obosiţi până la extenuare. Dar eram voioşi, simţeam cum munca ne schimbă: efectul ei minunant îl simţeam pe zi ce trece

Şi munca era grea şi noi ne schimbam...

Căpătasem mâini de muncitori: palme bătătorite, degete groase. In fiecare zi prindeam puteri.

Şi munca era luptă. Contra trecutului, contra prezentului şi pentru viitor.

„Formele" erau grele, şi nu era uşor de turnat. Munca ne silea la un efort continuu, ce trecea uneori de puterile noastre.

La început dormeam mult şi greu. Singurele visuri ce ne turburau somnul erau visuri cu forme şi fontă. Cu fonta fierbinte de 1800° care curgea, curgea. Şi uneori ne frigeam picioarele cu formele grele pe cale le băteam cântând.

Dimineaţa, când ne treziam, nu puteam închide pumnii, degetele ne erau umflate — dar mergeam la lucru deşi nu ştiam cum vom putea munci. Totuşi, lucrul mergea. Fonta a însemnat mult pentru noi. Când am mers prima oară cu oala la cuptorul de fontă, inima ne bătea mai tare decât de obicei. Lucrătorii erau grăbiţi, strigau, nu aveau timp să ia în seamă mâna tremurătoare ce strângea cu teamă oala misterioasă. Şi ne-a venit la fiecare rândul. Fonta curgea mereu, mereu roşie, mereu neimpresionabilă... Curgea videlios şi crud...

Oala s'a umplut repede. Nu aveam timp de gândit, altul venea la rând.

Am pornit repede, printre lucrători, printre strigăte şi scântei şi am ajuns, am turnat-o. Uf!

Atunci lasi încet oala jos, şi-ţi ştergi cu mâna sudoarea fierbinte şi sărată de praf.

Dar n'ai timp să te odihneşti. Clopotul te cheamă: fonta! Şi trebue să fugi ca să nu pierzi rândul.

Şi fonta luminează toată turnătoria. Vezi pe muncitori, pe jumătate goi, muşchiuloşi şi luminaţi de fontă; şi atunci înveţi mai mult decât în romanele lui Zola. Inveţi dela viaţă, dela muncă.

Şi-am început să iubim munca, şi să ne iubim meseria deşi niciodată nu visasem că vom fi turnători.

Rând pe rând am învăţat-o cu toţii. Şi ajungeam un rând întreg de halutzim care aşteptam fonta cu oala 'n mână. Atunci priveam zâmbind această realizare.

Aşa am învins şi munca.

In sobă, doar câţiva cărbuni încearcă cu greu să împrăştie întunericul care se lasă încet, dar sigur. Lângă mine toţi au adormit. Bahuraua care cânta, doarme cu zâmbet pe buze. Pentru cine oare acel zâmbet? Pentru viaţa pe care am început-o, pentru părinţii care sunt departe, sau pentru Eretz, pentru Kibutz pentru care ne pregătim şi care cu fiecare zi se apropie de noi?

Mi-e greu să mă despart de ultimile scântei. Totuşi îi scol încet pe cei din jurul meu şi îi trimit la culcare.

Mâine dimineaţă trebue să mergem iar la lucru.

CAROL LEHMAN

KIBUTZIM NOUI

Nucleul de Kibutz „Podlesia" din Ein-Hachoreş şi „Haioţer" din Merhavia au trecut la Nahlat-Iehuda. Ei s'au unit cu Kvuţaua lituaniană şi au format un kibutz nou în Ghivat-Ganim.

Kibutzul palestinean „Wav" şi-a trimis prima pluga la Hadar şi va exista sub formă autonomă în lagărul Kibutzului „America-Krit".

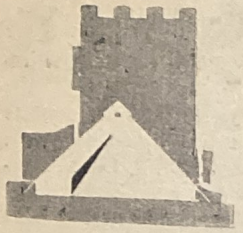

DE STRAJĂ

Tăcerea care învălue tragedia evreească ce se desfăşoară sub ochii întregii lumi — pare a avea o singură explicaţie: problema evreilor se va rezolva dela sine prin terminarea războiului, când o anumită tabără va fi zdrobită. Această explicaţie are adepţi nu numai între politicienii ce definesc ţelurile războiului, dar pare-se, că îşi găseşte ecou şi în păturile mai largi ale masselor evreeşti. Şi de aici concluzia: să aştepţi şi să nu faci nimic. Fără îndoială că eliberarea lumii de coşmarul unei părţi beligerante, va putea înlătura groaza distrugerii directe ce ameninţă milioane de evrei. Insă cu sfârşirea epocii sângeroase, când va sosi ceasul rezultatelor, va ieşi atunci la iveală întregul dezastru al lui Israel. Se va arăta iar cât de specifică şi crudă este soarta unui popor fără de patrie şi fără de teritoriu. Şi nu vor ajuta atunci pentru însănătoşirea poporului, acţiuni vremelnice de salvare — chiar de vor avea puterea de a salva vieţi — şi nici darea unui refugiu prin împrăştierea poporului în noui exiluri. Nu ridicări de corturi temporare, ci reclădirea unei patrii, întoarcerea la Sion care să se potrivească cu marile necesităţi — va fi singura soluţionare radicală. Intr'adevăr, Ischuvul evreesc din Palestina nu şi-a întrerupt opera de reclădire şi continuă să absoarbă pe evreii din Galut chiar şi în zilele acestea. Se continuă opera de creaţie sub ochii celor ce împiedică din afară şi cari distrug în interior. Dar atâta nu-i îndeajuns. Se cere acum o acţiune de pregătire de mare anvergură — politică-externă şi educativă-internă — pentru a ieşi în largul operei sioniste prin schimbarea condiţiunilor. Să precizăm: semnele activităţii sioniste sunt puţine acuma şi nu ştim dacă lipsa lor exprimă situaţia adevărată sau nu este decât rezultatul erorii căilor de informaţie din cauza stării actuale.

Nu scăpăm din vedere greutăţile ce stau în calea acţiunii sioniste în zile de război, dar se ştie că, cu cât cresc greutăţile, cu atât ar trebui să crească şi rezistenţa. Totuşi, situaţia de fapt denotă o lipsă de activitate. Chiar şi ştirile cari ne vin din ţările în care evreii mai au putere de influenţă sunt semnificative.

Nu avem dreptul să sperăm numai în viitorul nostru şi să credem că totul va veni dela sine. De aceea trebue ca desfăşurarea evenimentelor politice să fie însoţită de o fierbere şi o pregătire sionistă continuă. Trebue numai decât să fie din nou activizat forul central al mişcării sioniste. E posibil ca în această epocă să treacă săptămâni şi luni fără ca aleşilor mişcării în instituţiile sioniste să li se predea informaţii?

E posibil să nu se întrunească micul comitet de acţiune?

Se pare că forurile răspunzătoare din sionism şi din Ischuv dau prea multă atenţie „chestiunilor interne", în loc să apară în toată puterea şi autoritatea lor, ca un for care trezeşte, încurajează şi cheamă întreaga tabără din Palestina şi din Galut pentru înrolarea în frontul adevărului, pentru mobilizare sionistă credincioasă.

I. A.

PE CALEA APROPIERII

Pe tărâmul apropierii evreo-arabe, putem să urmăm pilda burgheziei din Ischuv. Aceasta a înţeles schimbările ce s'au produs în ultimul timp în sânul arabilor şi au ştiut să tragă consecinţele. Plantatorii ambelor popoare s'au unit pentru a apărea împreună faţă de guvern. Ei cer împrumuturi, ridicare de impozite, desfiinţarea vămii în Anglia. Va fi bine de nu se vor mulţumi numai cu proteste, ci vor păşi la acţiuni constructive, organizarea exportului, căutare de pieţe, conversiunea datoriilor. Iată că proprietarii arabi şi evrei s'au adresat guvernului şi au revendicat cereri. Şi pe de altă parte? Locatarii evrei cer o apărare legală şi „A-difae" este exponentul acestor cereri în populaţia arabă. Dece să nu fie o cooperare în lucru? Intr'adevăr, acţiunea de organizare va fi mai complicată, când va cuprinde pături largi, dar se poate trece peste această piedică.

Noul ziar „A-sirat al-mustakim" (apropiat de cercurile moderate în sânul arabilor, cari vor să-şi găsească un sprijin în masse printr'o propagandă şi acţiuni constructive, mai cu seamă în păturile mai largi din popor) a anunţat despre o întrunire a muncitorilor arabi din Ierusalim care urmărea să înfiinţeze o organizaţie a muncitorilor arabi pentru apărarea drepturilor muncitorului arab în lucrările publice. Dacă această ştire este adevărată aşa cum a fost transmisă, atunci aceasta este îndreptată împotriva noastră. Fără îndoială că o epocă de criză, şomaj şi luptă pentru fiecare loc de muncă, nu e prielnică unei acţiuni de apropiere între muncitorii celor două popoare. Dar pe de altă parte, are loc o fierbere între muncitorii arabi, perzistă o dorinţă vie de transformări şi nu se simte nici o acţiune mai energică din partea histadrutului. Chiar în domeniul cooperaţiei sunt posibilităţi de conlucrare. In ultimul timp s'a înrăutăţit însă situaţia cooperativelor săteşti arabe, dar cu toate acestea se înfiinţează o cooperativă nouă pentru piaţa citrecelor, pe ruinele mai multor încercări ce-au eşuat în ultimii ani. E greu să ne împăcăm cu faptul că cel ce ia iniţiativa înfiinţării acestei cooperative este guvernul şi nu cooperaţia evreească cea întinsă şi desvoltată şi care se mândreşte cu măreţia ei.

Cazul unui sat arab din sud, — unde femeile au participat la alegerea „muhtarului" (şeful satului) a produs mare vâlvă în presă care a văzut un eveniment important în istoria societăţii arabe. Acest caz ne poate face să ne dăm seama cât de lungă e calea spre obţinerea egalităţii femeii în Eretz Israel arabă—dar şi evreească şi a ridicării stării juridice, sociale şi culturale. Diferenţele de nivel social sunt într'adevăr mari, însă ele nu lipsesc nici în Ischuvul evreesc. Organizaţiile femeilor arabe cari au desfăşurat în ultimul timp o activitate socială, au fost îmbibate din trecut cu un spirit ultra-naţionalist; şi cu toate acestea avem în faţa noastră mari posibilităţi de conlucrare, eliminând conflictul intereselor contrarii.

I. WASCHITZ

DIN KIBUTZ ARTZI

BIBLIOTECA MUNCITOREASCA

A apărut al doilea volum din „Flăcări" de S. Bszozowski, din polonă de Beniamin Tennenbaum. Planul editării pe anul 1940 conţine următoarele cărţi:

Ciclu general: (educaţie, ştiinţă, proză şi poezie): „Educaţia sexuală" de Zwi Zohar şi S. Golan; „Pâine şi vin" de I. Silone, în ebraică de E. Schwartz; caet de poezii populare, în traducerea unui grup de scriitori şi redactat de A. Slonski, N. Alterman şi L. Goldenberg.

Ciclu al literaturii diasporei evreeşti: „Pe apele Mazoviei de M. Burstein, în ebraică de A. D. Schapira; „Zelmenianer" de M. Kulbak (evreimea din Rusia în toiul transformărilor sociale).

IN INSTITUŢII

In Kibutz Artizi s'a ales o comisie de alegeri pentru a cincea conferinţă a histadrutului, compusă din: M. Bentov, I Barzilai, Z. Bernard, F. Hindes, I. Riftin, N. Friedel şi S. Rozen. Concentratorul este N. Friedel.

I. Amit a fost ales din partea Histadrutului în departamentul educativ.

KEREN HAYESSOD
IN RECONSTRUCŢIA PALESTINEI

In ultimul timp a apărut o interesantă lucrare a d-lui Th. Loewenstein „Keren Hayessod" cu un bogat material informativ. Extragem din această carte fragmentul de mai jos:

Poporul evreu nu mai are de milenii avere proprie. El nu crede, peregrin prin destinul galutian, în posibilitatea unei chiverniseli care să-i dea prilejul unui bilanţ naţional. Neamul cel mai sărac din lume — căci un popor care nu-şi are o ţară proprie e mai rău ca un sărac, e sărac şi batjocorit pe deasupra — nu simte nevoia să-şi facă bilanţul sărăciei. Dar dacă lăsăm la o parte timiditatea firească a nespecialistului şi ne apropiem de cifrele primului bilanţ naţional — bilanţul lui Keren Hayessod — ceeace constatăm este uimitor. Aici nu e vorba de dividende, de acţiuni, de interese strict materialiste. Se construeşte temelia (Hayessod însemnează în ebraică temelia) viitorului fundamental unei vieţi mai fericite. Cifrele se transformă în note muzicale, bilanţul este partitura unei uriaşe simfonii, cu instrumente originale: târnăcoape şi hârleţe, tractoare şi locomobile, mistria şi ciocanul, iar acompaniamentul îl susţine găfăitul opintelii. Melodia simfoniei este uneori întretăiată de chiotele vlăjganilor care se bucură de fiecare sat nou, de fiecare mlaştină secată, de fiecare victorie a muncii evreeşti.

Să privim odată în ansamblul ei partitura simfoniei — adică cifrele bilanţului reconstrucţiei, aşa cum face orice şef de orchestră. După acea vom analiza în parte fiecare motiv melodic al simfoniei reconstrucţiei.

INVESTIŢIILE LUI KEREN HAYESSOD IN 18 ANI
(dela Aprilie 1921—31 Martie 1939)

1. Colonizare agricolă	2.591.581 (31,2%)
2. Educaţie şi cultură	1.625.580 (19,6%)
3. Imigraţie	1.013.055 (12,2%)
4) Muncă obştească	822.321 (9,9%)
5. Organizare şi siguranţă naţională	673.852 (8,1%)
6. Colonizare orăşenească, industrie şi comerţ, investiţii	648.095 (7,8%)
7. Sănătate şi ocrotire socială	323.214 (4,5%)
8. Administraţie şi diverse	564.031 (6,7%)
Total	8 311.845 (100%)

Un financiar consumat ne-ar spune imediat, aruncând o privire asupra „totalului" investiţiilor că suma e meschină. In aproape două decenii nu s'a investit în Palestina nici măcar suma bugetului pe un an al României — un stat care înglobează o populaţie cam egală evreimii mondiale. Să nu uităm însă, că la această sumă trebue adăugate investiţiile lui Keren Hakayemeth şi cele ale iniţiativei particulare. Apoi, dacă intrările sunt într'adevăr meschine — cheltuelile au a ţine seamă de o populaţie nu de 18 milioane, ci numai de 400.000 suflete, astăzi, dar de câteva zeci de mii când şi-a început activitatea Keren Hayessod.

Dar nu numai ca sumă globală trebue privit bilanţul înfăptuirilor. Altceva trebue remarcat: diversităţile planurilor pe care se desfăşoară activitatea. O multiplicitate organică perfect planificată, care jalonează viaţa în miniatură a unui stat adevărat. In acest sens am putea spune că bilanţul Keren Hayessod este macheta viitorului buget al statului evreesc. Să ne îmbarcăm, deci pentru o escursie prin diversele ramuri de înfăptuiri — care sunt tot atâtea ateliere şi şantiere unde se făureşte noua aşezare evreo-palestineană.

Călătoria noastră prin capitolele bugetare se îndreaptă în chip firesc spre ceace este mai reliefat în câmpul înşirat cu cifre.

Mai bine de o treime a bugetului este dedicată agriculturii. E dovada că principiul sionist al reînsănătoşirii structurei social-economice evreeşti e pus în practică în mod consecvent de instrumentul financiar al reconstrucţiei. Temelia nu se suspendă în aer, ci se înfige adânc în pământ. In pământul răscolit de plugul condus de braţe evreeşti.

Cât de mare trebue să fie într'adevăr satisfacţia noastră când o comisiune oficială de experţi ai guvernului britanic, comisiunea Peel, constată că în Palestina proporţia muncitorilor agricoli este cea normală — şi se menţine de la început aşa.

Raportul compară proporţia cu cea din Anglia şi Belgia ca să constate echilibrul just. Ce alt certificat s'ar putea conferi operei de reconstrucţie palestineană ca această confirmare a unui început de însdrăvenire? Despre care aşezare evreească, fie ea cât de fericită în huzurul ei temporar — temporar şi efemer! — s'ar putea face aceeaşi constatare?

„Procesul colonizării agricole a făcut permanente progrese" afirmă tot raportul Peel. Intr'adevăr; după războiu mai ales, a început un val nou de imigranţi, purtaţi de elanul halutzismului, care urmărea tocmai neatârnarea evreilor în agricultură. Dar fără Keren Hakayemeth care a achiziţionat terenul necesar agriculturii şi fără Keren Hayessod care să întemeieze aşezări agricole, avântul haluţian nu şi-ar fi aflat întrupare. Primele grupe de imigranţi de după războiu au găsit pentru colonizare terenurile mari cumpărate în Valea Isreel — de la Haifa până la Iordan. Aşa s'au putut întemeia primele aşezări agricole însemnate şi pilduitoare de după războiu. Puţin după aceea au luat fiinţă, în regiunea coastelor, colonii ale clasei de mijloc, întemeiate pe plantaţii de portocale. Aici au venit mici capitalişti care aveau nevoie fie de ajutoare, fie de condiţiile generale create în ţară prin munca fondurilor. Progresul acesta al plantaţiilor de citrice este deadreptul uimitor. In 1935—1936 exportul de citrice se cifra la 5 milioane 900.000 lădiţe — ca să crească în 1938—39 la 15 milioane lădiţe, ceeace reprezintă o urcare de 154,3%. Recolta evreească reprezintă astăzi 60% din totalul producţiei de citrice palestiniene. Toate acestea au fost posibile numai prin ajutoarele date de Keren Hayessod, în bună parte sub formă de credite.

In total avem în ţară la finele anului 1938 un număr de 233 colonii cu 12.000 suflete. In Aprilie 1936 au izbucnit tulburările din Palestina, cărora le-au urmat nenumărate lovituri politice împotriva căminului naţional evreesc — ca de pildă încercarea de împărţire a Palestinei, Cartea Albă Mac Donald, etc.

Tocmai acum trebuia dovedită vitalitatea operei de reconstrucţie ca o demonstraţie politică. Din Aprilie 1936 până la sfârşitul anului 1939 au luat fiinţă peste 50 colonii noui. Ritmul creşterii colonizării agricole este în unele epoci deadreptul prodigios. Din Aprilie 1936 până în Mai 1939 se creiază alte 11 colonii. Coloniile sunt aşezate în locuri de mare valoare strategică, în nord, în sus de tot— în puncte expuse, care cer multă bărbăţie din partea coloniştilor. Dar pe acest tărâm se naşte în Palestina o generaţie nouă, un alt sistem nervos. Şi cum n'ar fi aşa?

Evreul palestinean îşi dezintoxică plămânii de exalările asfaltului, de îmbâcseala ghettoului; întregul organism îşi recapătă un echilibru stabil după spaima şi isteria Galuthului, după visiunile de infern ale pogromurilor şi lagărilor de concentare, ale peregrinărilor prin ţara nimănui, sau pe vapoare ce se iau la întrecere pe planul fantomelor cu Olandezul sburător.

30 lei

MÂNTUIREA noastră

Director-Proprietar IANCU GHERSON

Redacţia şi Administraţia:
Bucureşti IV, Anton Pan, 9

ABONAMENTE:
Un an — 90 lei; 6 luni 50 lei;
Străinătate — dublu; Instituţii — 1.000

— — Martie — Aprilie 1940 — —

PREŢUL LEI 10

„TIPARUL ROMÂNESC" S. A. — Bucureşti, Str. Const. Mille Nr. 16